

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 5(775) XXII m. (15 ct.) MONTREAL, 1962 - MAIRONIO metai. SAUSIO-JANUARY 31 d. Postage paid at Montreal.

Labai didelių neramumų savaitė

DIDELĖS VARŽYBOS MASKVOJE DĖL KOMUNISTŲ
PASAULINIO SKILIMO IRRUSŲ NUMONIŲ
IŠSISKYRIMO

Teroras Prancūzijoje, teroras Alžyre, karas Indokinijoje, neramumai San Domingo, Venezueloje, Irane, netikrumas Gvinėjoje.

NERAMUMAIS perpildyta savaitė praėjo, bet neramumai dar nepasibaigė, nes jeigu Do minikos respublika apsiūvarkė,

VENEZUELOJE KRUVI NOS RIAUŠĖS,

sukeltos komunistų, apmąsintų, tai Prancūzijoje ir Alžyre jos gresia daug didesnėmis pasekmėmis.

MASKVOJE taip pat nerami. Ir tai matoma iš vis daugiau pasirodysiančių faktų. Nors žiniomis iš Maskvos ir labai sykšios, bet kai vyksta nesutariai, tai šalys nenoromis išduoda paslaptis. O tos paslaptys kalba

APIE DRAMATISKAS CHRUŠČIOVO KOVAS SU MOLOTOVU,

tikriausiai — tu, aplink tuos vyrus, susigrupavimų. Molotovas, kaip aiškėja, turėjo aiškintis kompartijos centre. Jis pristatė nesutartų klausimus iš esmės: kom doktrina — vienas dalykas ir kompartija kitas dalykas. Molotovas puolė Chruščiovą abiem frontais.

MOLOTOVAS kaltinęs Chruščiovą dėl santykių įgynimo su Kinijos komunistais.

CHRUŠČIOVAS gi santykius su Kinija matęs kitoje šviesoje. Pagal Chruščiovą

RUSIJOS KOVA SU KINIJA NEIŠVENGIAMA.

Todėl pačiai Rusijai reikia būti vieningai ir pajėgiai. Dėl to Chruščiovas ir reikalauja vie nybės partijoje, ir paklusti vie nam autoritetui.

Kadangi Molotovas, siekdamas pats atsisėsti į Stalino sostą, Chruščiovui su jo klika geruoju nenori pasiduoti, tai

CHRUŠČIOVAS STALINI NINKAMS PASKELBĖS GRIEŽTĄ KOVĄ.

Paskutinės žinios praneša, kad Chruščiovas ir partijoje laimėjęs o partija eina drauge su kariuomene, todėl ir galėjęs imtis griežtų priemonių opozicijai sudrausti. Todėl dabar yra

ISAKYTA VISUR IŠNAI KINTI STALINO, MOLO TOVO, VOROŠILOVO, KAGANOVICIAUS, —

kaip Bulganino ir Malenkovo vardus iš miestų, kolchozų, imonių, mokyklų ir nors ir nežymiausių vietų. Tūkstančiai var du Stalino ir stalininkų garbai įrašyti Rusijoje ir jos pagrob

tuose kraštuose, dabar jau bus galutinai išnaikinti.

MOLOTOVAS, Vorosilovas, Malenkovas ir Kaganovičius taip pat yra išmesti ir komunistų partijos.

ŽMONĖS, žinoma, džiaugsis tuos tirionų vardu galėdami naikinti, kaip jie sunaikino jų laisvę.

DEJA, TIRONIJA TEBELIEKA

ir, kaip spėjama, ji bus dar griežtinama.

PRANCŪZIJoje vyksta de Gaulle kovos su krautiniais elementais. Kovos dėl Alžyro ir prancūzų jame laisvės. Krautiniai prancūzai nesutinka Alžyriui duoti nepriklausomybę, o dabartinės sąlygos to reikalauja. Todėl

KRAŠTUTINIAI PRADEJO TERORĄ.

Sproginėja bombos, šaudoma iš lanų, teroras vyksta žiaurus. De Gaulle padėtis labai sunki ir labai trapi, nes ir Prancūzijos kariuomenės karininkų tarpe yra daug sentimentų kraštininiams. Labai sėkmingas streikas Alžyre taip pat rodo, kad Alžyro prancūzai pritaria kraštininiams. Kuo ši kova pasi baigs, dar nežinia. De Gaulle tu rėjo griebtis drastiškų priemonių, bet ir tokios dar neduoda laukiamų vaisių.

DOMINIKOS respublikos žmonės gal greičiausiai susitvarkė: diktatorių pasodino į kalėjimą ir grąžino į valdžią diktatoriaus pašalintą tarybą.

VENEZUELOJE, komunistams norint išvystyti propagandą prieš

URUGVAJUJE VYKUSIĄ AMERIKOS VALSTYBIŲ KONFERENCIJĄ,

į JAV atstovybę įmetė bombą. Kilo kovos ir gatvėse, į kurias komunistai įkurstė studentus. Užmušta apie 30 asmenų, sužeisti apie 150. Paskelbus išimties stovį, riaušės apramintos. Šie įvykiai įrodo, kad komunistai griebiasi teroro veiksmų.

IRANE tokios pat rūšies neramumai, ir tos pačios jų priežastys. Ir Teherane riaušės sukurtos panaudojant studentus. Bet Irano valdžia susėkė, kad

PROKLAMACIJOS, KURS TANČIOS RIAUŠĖS GAU TOS IŠ SOVIETŲ ATSTOVYBĖS,

mo; Faneros fabriko dir. Antanui Paškevičiui 5 metų kal.; Tiekimo kontoros virš. Bene diktui Alsiui 5 m. kal.; Namų v-bos inžinieriui Juozui Mikalauskui 5 met. kal.; Namų v-bos Nr. 8 valdytoja Agai Klovaitei 3 met. kal.; Miško prekybos sandėlio direktoriui Jaro slavui Krivickui 3 met. kal., bet nuo bausmės atlikimo atleisti.

Kunigams ir turtas atimamas, o bažnyčia seniai nusavinta. Pienų spekuliantai nieku nekaltinami.

KAS NAUJA KANADOJE

KANADA PRIEŠ NAUJUS

Kai min. pirm. J. Diefenbaker sosto kalboje, atidarant pasukinę federalinio parlamento sesiją, paskelbė visą eilę pataikymų, kurių tikslas pagerinti esamas socialines sąlygas ir tuo prisigerinti, kaip spėjama, rinkėjams, opozicijai griebėsi aštrios kritikos. Opozicijos vad. L. Pearson pirmasis dėl jos pasisakė. Esą, konservatorių valdžios politika tiek viduje, tiek užsieniuose nebuvusi sėkminga.

Viduje konservatorių valdžia nesugebėjusi teigiamai išspręsti svarbiausio klausimo — nedirbo. Ateičiai nieko valdžia nenu mačiusi ir nepasisakiusi labai aktuali bendrosios rinkos klausimu, taip gi nepaskelbusi ateinančių metų biudžeto, kurio deficitas labai išaugęs, bet kuro konservatoriai nesugebą mažinti.

CCF lyderis Argue taip pat reiskė, kad konservatorių vald

todėl Irano valdžia apkaltino sovietus kišimusi į Irano vidaus reikalus. Idomu, kad priežastis riaušėms — dabartinės valdžios pradėtoji žemės reforma. Mat, Irano valdžia nutarė iš dvirinkų paimti žemes ir jas išdalinti bežemiams. Komunistams tas nepriimtina, kaip ir dvirinkams.

LAOSE, nežiūrint susitarimų, vyksta kovos.

KOMUNISTAI PASIRYŽĘ UŽGROBTI VIASĄ LAOSĄ.

Komunistai paskubintai veržiasi į visą Indokiniją ir pasiryžę ją užgrobti. Derybos dėl tautos — tikrai priedanga grobimams.

GVINEJOS klausimas tebėra pakibęs ore. Indonezija pareiškė, kad JTO pastangos privesti prie susitarimo neduoda laukiamų pasekmių.

BERAS PASIŪLYMAS GVI NEJAI DUOTI PASIRUOŠTI

JTO priežiūroje, nes ten žmonės dar paslaukiniai. Juos reikia civilizuoti, kultūrinti, ir tai geriausia gali atlikti neutrali jėga.

KONGE gi, atrodė, Gizenga taip pat bus privestas prie tvarkos, kai ir apsiraminęs Tčiombe,

KITOS ŽINIOS

— Vak. Gvinejos taryba pasisakė už plebiscitą.

— JAV astronautas pulk. Glenn dėl blogų klimatinės sąlygų, numatytu laiku nebuvo paleistas į erdvę. Maskva paskelbė — išsigando. Būsiąs tačiau paleistas penktadienį ar šeštadienį.

— Amerikos prezidentas J. Kennedy pasisakė už bendrą rinką ir muitų sumažinimą, arba n. vi siskų panaikinimą.

— Popiežius Jonas XXIII apgailestavo liūdną faktą, kad Katangoje puslaukiniai kariai užmušė 19 misionierių.

— Gvatemalėje dėl neramumų paskelbtas nepaprastasis to vis.

— Kennedy priims Izvestijų redaktorių.

— Macmillanas atvyksta į Vašingtoną.

— JAV paleido raketą į Mėnulį.

— Rusija susirūpino Gizen ga ir kaltina JTO instrukcijų nepildymu.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

NL Mašinų Fondo vajus tęsiamas. Labai nuosirdžiai prašomi visi skaitytojai ji paremti, nes yra gyvas reikalas spaus tuvę pertvarkyti. Todėl esame tytojams, kurie siunčia tai aukų, tai nuperka šerų (vienas šėras 10 dol.). Dabar gauta iš šių tautiečių:

Staškevičius Bronius,
Montreal \$10.00
Ratavičius Kasperas,
Montreal \$10.00
Alinauskas Gasperas,
Montreal \$10.00
Smilgis Emilis,
Vancouver, B. C. \$10.00
Pilibaitis Antanas \$10.00
Kunderis Jonas
LaSalle \$5.00
Valančiūnas Jonas,
LaSalle \$5.00
A. Jasunas,
Sudbury Ont. \$3.00

Per savaitę gauta... \$63.00
Nuosirdžiausiai dėkome už įnašus.

Mašinų Fonde buvo \$ 7,710.00
Per savaitę gauta... \$ 63.00
M. F.-de dabar yra \$ 7,773.00
Fondui užplanuota \$15,000.00
M. F. dar trūksta \$ 7,227.00

Būsime labai dėkingi visiems, kas papildys šią sumą iki už planuotos ribos.

NL. Valdyba.

P. S. Yra tautiečių, kurie dalimis įmokėjo už šerų, kiti pa užsėdėjo įmokėti didesnę sumą, bet dalimis. Bendrovei toks įmokėjimų įnešimas jokio skurto nesudaro.

Taipgi pastebime ir drauge atsiprašome tautiečius, kuriems šėrai dar neišsiųsti, — kai tik tai spėsime apsidirbti, nedelsiant šerų išsiųsime.

N. L. Valdyba

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS

NAUJA DAILĖS PARODA

Sausio 20 d. Jaunimo Na muose Čiurlionio galerijoje at daryta dailės paroda, kurioje dalyvauja 18 lietuvių dailininkų, išstatyta apie 70 kūrinių. Trūko Dagio, iš Kanados dar bū, kurie dėl sunkumų muitinė je nebuvo laiku prisiųsti.

Lankytojai turėjo progos pa matyti dailininkų kūrinių iš kitų vietovių: V. Stačikaitės -Abraitienės iš Clevelando, D. Buračo iš Baltimorės, C. Janušo iš Richmond Hills, N. Y., kun. P. Brazausko iš Eugene Ore. ir kitur.

Parodą suorganizavo Amerikos Lietuvių Dailininkų S-ga. Atidarant kalbėjo dail. VI V. jeikis, rašyt. B. Babrauskas ir dail. A. Rūkštele.

RENGIAMASI "AIDA" OPERAI

„Čikagos Lietuvių Opera“ vi su tempu rengiasi Verdi ope ros „Aida“ pastatymui. Jis bus rodoma 3 kartus — balandžio 1 d., balandžio 7 d. ir balandžio 15 d. Marijos Augšt. Mokyklos salėje.

NORI VIENYTI SU VYTAUTO KLUBU

Sūnų ir Dukterų dr-jos susi rinkimas nutarė tartis su Vytauto klubu dėl susijungimo ir tam tikslui prie valdybos pririnko komisiją iš J. Lesevičiaus, I. Spaičio, M. Gudo, F. Šupievičiaus ir B. Kvietinskio. Dr-jos kasoje, revizijos komisijos pra nešimu, yra 21,847.84 dol., o narių 383. Valdyba nusistatė su Juozapų vakariene rengti Klubą kovą 17 ar balandžio 7 d.

MONTREALIO USTAS,

po New Yorko didžiausias Amerikoje, praėjusiais metais praleido 22 mil. tonų krovinių, kuri suma 20% didesnė negu praėjusiais metais. Be ko kita per Montrealio uostą išvežta į užsienius 111 mil. bušelių kviečių, iš kurių 3 mil. į komunistų Kiniją. Bet keleivių labai su mažėjo, nes vietoje 204,055 už praeitais metais, pernai buvo tik 173,884. Praėjusiais metais uosto pertvarkymai ir moderninimui išleista 15 mil. dolerių.

Biletai į operą jau pradėti platinti. Jų galima užsisakyti: Lithuanian Opera of Chicago, 7133 So. Rockwell St., Chicago 29, Ill.

● Varpininkų Filisterių samburis rengia tradicinį koncertą - balių vasario 17 d. B. Pakšto salėje. Meninėje dalyje smuikininkas Povilas Matukas.

● Kultūros Fondas pertvarkytas (jo pirmininku yra Cenario valdybos narys, ko anksčiau ne buvo). Valdyba susideda iš kun. S. Santaro (pirm.), S. Semėnienės, V. Mico, V. Butėno, K. Rožansko, A. Lako.

● Bendruomenės Čikagos apygardos apylinkių atstovų metinis suvažiavimas įvyko Sausio 28 d.

● Scenos darbuotojų Čikagos skyrius vasario 3 ir 4 dieną Čikagos lietuviams parodys St. Čiurlionienės pasaką „Dvylika brolių juodvarniais ląksčiusių“. Jaunimo Namuose. Veikalą režisuoja Z. Kevalaitytė Visockienė.

ARCHIT. A. IR VYT. ZUBAI,

savo laimingo vedybiniu gyvenimo dvidešimties metų sukakties proga, praėjusį seštadienį, savo erdviuose ir skoningai įrengtuose namuose turėjo savo giminų, bičiulių ir kaimynų šau nų priėmimą.

Ta proga, vaizių stalą palaimino Tėvas K. Pečys, o su kaktuvininkus pasveikino ir svečių vardu dail. Akstinc paveikslą įteikė p. Št. Kęsgaila.

Pp. Zubų vyresnioji dukrelė Danutė, savo tėvėlių pasveikinti, atvyko iš Putnam, USA.

Gausus būrys pp. Zubų svečių, gerai nusiteikusių, pasiųkusių ir padainavusių, tik po pirmų gaidžių, apleido vaišin gų šeiminių namus, linkėdami jiems visokeriopos sėkmės jų šeimyniniame gyvenime.

Valentinų vakariene vasario 10 d., šeštadienį, ruošia Sv. Onos dr-jos Aušros Vartų parapijos salėje. Bus gera vakariene, loterija, gera muzika ir šokiai. Visi kviečiami dalyvauti.

Visų dėmesiui!!!

LABAI SVARBŪS SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ NUTARIMAI

Sausio 12 dienos posėdyje Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ valdyba padarė šiuos svarbius nutarimus:

1. Visiems, kas NL Mašinų Fondan įneš po 100 dolerių, „Nepriklausoma Lietuva“ bus siuntinama nemokamai ligi tol, kol Bendrovė susitvarkys taip, kad galės mokėti dividendus.

2. Meno kūrinių, kuriuos Mašinų Fondo vajui suauko jo ir suaukos menininkai, loterija bus vykdoma per visus NL prenumeratorius visuose kontinentuose. Loterijos laimingųjų biletų traukimas vykdomas specialia me tam tikslui ruošiamame pobūvyje.

3. Rysium su 20-ties metų „Nepriklausomos Lietuvos“ jubilėjumi, visi kas ją užsisakys šio sausio mėnesio laikotarpyje, ją gaus už pusę kainos: Kanadoje 2.50, JAV — 275, Australijoje K 3,00 dolerius. Šis nutarimas galioja ir buvusiems seniau prenumeratoriams, bet dabar laikraščio neskaitantiems.

Okupaciją išryškinanti byla Lietuvoje

PAGRIEŽTINTI LIETUVOS OKUPACIJAI IR PATEI
SINTI LIETUVOS TURTO GROBIMĄ

Vadinamoji Kiaipėdos kuni gu byla Vilniaus teisne pučia ma per visą „plačiąją tėvynę“. Ir tai yra įrodymas, kaip sovietinis Lietuvos okupantas „toleruoja“ bažnyčią ir žmonių įsitikinimus.

Okupacijos veiksnio — Maskvos kompartijos įsakytas, va dinamasis teismo prokuroras kaltinamiesiems pareikalavo:

Klebonui kun. Ljudui Povilui 8 metų kalėjimo; kun. Broniui Burneikiui 6 metų kalėjimo;

mo; Faneros fabriko dir. Antanui Paškevičiui 5 metų kal.; Tiekimo kontoros virš. Bene diktui Alsiui 5 m. kal.; Namų v-bos inžinieriui Juozui Mikalauskui 5 met. kal.; Namų v-bos Nr. 8 valdytoja Agai Klovaitei 3 met. kal.; Miško prekybos sandėlio direktoriui Jaro slavui Krivickui 3 met. kal., bet nuo bausmės atlikimo atleisti.

Kunigams ir turtas atimamas, o bažnyčia seniai nusavinta. Pienų spekuliantai nieku nekaltinami.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“
Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMINIC 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika ..	\$ 5.50	America & S. America ..	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto))
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Dėmesio jaunimo sąskrydžiui

MONTREALYJE

Šį savaitgalį, į Montrealį su sirinks Kanados lietuviai sportininkai, savo jėgų išbandymui sporto salėse. Ne cilinis tai įvykis šio krašto sportuojančiam jaunimui, o ypač Montrealio lietuvių kolonijai, kuri dėl savo geografinės padėties jau ilgą laiką kaip stovi toliau nuo didesnių sportinių įvykių. Turime negali nusiskusti Toronto ir Hamiltono lietuvių kolonijas. Tad šios sportinės varžybos neturėtų praeiti be lietuvių liečių tarpe akyliu nepasiečiant. Šimtai jaunų sportišku širdžių turėtų uždegti gan šaltą bet kokiems įvykiams to koio nijos lietuvių dvysia ir ne tik paskatinti juos gausiai dalyvauti įvairiose rungtynėse, bet taip pat į savo pastogę pramti kitų miestų — Toronto, Hamiltono, Ročesterio — sportininkus, kurie nežinot šaltos žiemės tiki kisi rasti sau šiltą pastogę sve tinguose montrealiečių namuose.

Be abejo, tie visi prašymai (ir daliniai nusiskundimai) tai komi yra daugiausia vyresnės kartos atstovams, kurie įvairiuose susirinkimuose dejuoja (ir gal net verkia!) jaunimo atšalimu lietuviškiems reikalams, jų stoka minėjimuose ar parengimuose. Tačiau, kita vertus, už mirštama, kad mūsų kalbos ir dejavimai baigiasi išėjus iš su sirinkimo... Būkim atviri: parodome suvažiavime - susirinkime visą savo gražbylystę, daug naujų sumanymų ir minčių iškeliam, tačiau iš viso to — vyresnės kartos atstovai, parodo gražų... jaunimo pasirodymų ne sidomėjimą.

Tiesa, vyresnieji sako, kad jaunimas turėtų pats parodyti daugiau savo iniciatyvos, daugiau glautis prie lietuviškos sienos, kurių plytos krinta tai vienoj, tai kitoj vietoj. Daliniai tame yra daug tiesos, tačiau mes turime suprasti čia ir tremty už augusią kartą, skirtingą nuo Nepriklausomos Lietuvos laikų savo pažiūrom į gyvenimą, mokymą, aplinkumą. Nenorėkim, kad berniukas ateitų į mokyklą namų darbo kelnem ar marškiniais, mergaitė visą laiką nešiotų tautinius rūbus! Ne. Juk iš jų vaikai tik pasijuoktų ir jie jų tarpe būtų tik „stupid DP“. O lietuvių bei naudos — nei per naگو storį! Jaunimas savo mokyklos suole apsirėngimu, pažinojimu šio krašto gyvenimo negali atsilikti nuo angliška kalbančio jaunimo, negali būti per daug atsiskyręs nuo savo gimnazijos draugų eilių. Tiesa, mes nenori

me, kad jis visiškai dingtų angliškoje masėje, paskęstų jį „rūpesčiuose“ ar gyventų „bitnių“ pasaulyje. Norime kad jis neužmirštų ir lietuviškojo pasaulio.

Ir reikia džiaugtis, kad daugumoj, jaunosios kartos nariai nėra pasišalinę nuo jo, jungiasi mūsų organizacijų ciles, nesi gėdina lietuvių vardo, garsina mūsų tėvynę kitataučių tarpe. Tokiom jaunimo organizacijom priklauso didelė pagalba ir visokeriopa parama. O viena jų — gausi sportininkų šeima — ypatingai yra verta visų mūsų dėmesio, ypač atsižvelgiant į šio kontinento gyventojų susidomėjimą sportu. Tad nuo viso to gyvenimo neatsilieka ir lietuvių sporto mėgėjai, jungdamiesi į sporto klubus, rungtyniaudami savųjų ir kitataučių tarpe, išeidami sportine uniforma ir aikštę, prisidėjimui prie laisvės kovos, vedamos visos mūsų tautos. Taip gerbiamieji, lietuviški klubų laimėjimai prieš angliškas komandas, lietuviški klubų žaidynės, tai gražiausios gėlės, įpinamos į mūsų laisvės vainiką. Savo pergalėm sveitimųjų tarpe, išgarsinam gintaro bėdram siekimui, gražiai sportinei pergalei. Tačiau lietuvių bė daug laimi, nes jaunimas su sipažįsta, tos draugysės nenutraukia, vėliau sukuria lietuviškas šeimas.

Vienų žodžiu, tremties sportas, į šio kontinento mūsų gyvenimą leidžia dvi šaknis: lietuvių — laisvės kovos ir finzino stiprėjimo. Tam augimui reikalinga gera dirva. Ją paruošti privalo tik vyresnės kartos atstovai, paremdami sporto klubus ir visą sportuojantį šiaurinės Amerikos lietuvių jaunimą, atsilankydami visuomet į rengiamas rungtynes, mesdami vieną — antrą dolerį būtiniausioms jų išlaidoms. Graži proga atsiranda Kanados Sporto Apygardos žaidynėse, rengiamose vasario 3—4 dd. Suvažiavę sportininkai į Montrealį tiki, kad jų darbas ir pastangos vyresnės kartos atstovų bus visai suprantas ir įvertintas gause moraline ir materialine parama ir tuo pačiu užtikrinant jų tolimesnę egzistenciją lietuviškojo gyvenimo rėmuose. Priešingu atveju, juos pavilios angliški klubai, paversdami gabų lietuvių sportininką, tik paprasčiausiu būdu irankiu.

K. Baronas.

Ką rašo kiti

LIETUVIŠKOSIOS VIENYBĖS KLAUSIMAS VĖL IŠKELIAMAS

Vienybei įgyvendinti, M. Musteikis „Europos Lietuvių“ pasisako dėl vienybės reikalin gumo ir daro pasiūlymus.

„Vienybės klausimą tinka mai išspręsti reikalauja ir moralinis įsipareigojimas pavergtai mūsų tėvynę, nes tai yra viena mūsų tremties pašaukimo pareigų. Ypačiai vienybė būtina šiuo momentu. Vakaru — Rytų santykams vis labiau įsitempant,

kad reikšmingi Lietuvos ateičiai įvykiai neužkluptų mūsų nepasiruošusių. Todėl ir šių eilučių autorius drįsta šiuo klausimu padaryti porą pasiūlymų, kurių būdu būtų galima atstatyti vienybę vėl:

1. Toliau tęsti paliaubas di džioje spaudoje. Prie šių paliaubų turi prisidėti ir visa šalutinė spauda;

2. Atitaisyti skriaudą toms

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

II-AM KULTŪROS KONGRESUI SUŠAUKTI PASIRUOŠIMO EIGA.

II-am Kultūros Kongresui mos: sušaukti Komiteto posėdis įvyko sausio 14 d. Jaunimo Centre ir apsvarstė šiuos reikalus, būtent:

Kooptuota komiteto sudėtin ir pakviesti sekcijų vadovais šie asmenys: J. Mulokas — Architektūros sekcijos vadovu.

B. Keturakis — Fizinio lavinimo sekcijos vadovu.

Šiuo metu dar trūksta istorijos sekcijos vadovo.

J. Švedas suapžindino su paruoštu Kult. Kongresui sušaukti Komiteto veiklos statuto projektą. Nutarta šiame posėdyje jo nenagrinėti, bet paryškinti tik pagrindinius to statuto nucas tatus, kad visi plenumo nariai juos įsidėmėtų ir atkreiptų savo dėmesį. Pagrindinės diskusijos atidėtos dėl šių priežasčių:

a) Reikia išsiaiškinti su LB Čikagos apygardos v-ba kele tas techniškų klausimų, bet naujai išrinktoji v-ba dar neperėmė pareigų.

b) norima, kad šis statutats būtų ir kitiems L. B. komiteams, kurie ruoš būsimuosius kongresus. Priešingai galvojan tieji siūlo pasitenkinti tik šio kongreso sušaukimu. Centro v-bos atstovas V. Adamkavičius įgaliojtas šį klausimą išsiaiškinti su LB Centro valdyba.

c) Gavus C. V. atsakymą, projektas bus atitinkamai perredaguotas, multiplikuotas ir išsiuntinėtas komiteto nariams ne vėliau sausio 29 d.

Padėtis įvairiose sekcijose.

Jaunimo sekcija savo branduolį sudarė iš įvairių organizacijų atstovų, ir su jais aptarė kongreso tikslus.

Paskaitoms parinkta šios te

a) Liet. jaunimo uždaviniai ir pareigos lietuviškos kultūros ugdyme.

b) Liet. jaunime išsivijoje glūdinčios vertybės ir jų pritaikymas lietuviybės ugdymui.

c) Impoziumo formoje: Lietuviška jaunimo veiklos gairės ateičiai. Yra užrašyti 6 asmenys su paskaitomis.

Spaudos sekcija yra numaciusi patiekti šias paskaitas:

a) Žurnalistų uždaviniai. b) Mūsų keliai amerikiečių spaudoje, kiek tai patarnauja lietuviškam reikalui.

c) J. Kardelis pakviestas apibūdinti šiandieninę JAV lietuvių žurnalistų padėtį. Pagrindinis tikslas — atgaivinti pastovią Lietuvių Žurnalistų Sąjungą. Egzilių žurnalistų Sąjungos pirmas ragina galimai greičiau tai atlikti ir tuomi apsaugoti lietuvių žurnalistų vardą.

Buvo siūlymų tai atlikti dar prieš kongresui susirenkant.

Mokslų sekcija platesnį sekcijos darbo planą duos, kai išryškės įvairių sekcijų apimtis.

Literatūros sekcija apsiribos tik grožine literatūra. Platesnį veiklos planą patieks sekančiam posėdžiui.

Lituanistinio švietimo sekcijon susiburs visi dirbantieji švietimo darbu mokyklose. Numaityta paskaita, „Lietuviškojo švietimo uždaviniai ir jų vykdymas“. Pareikšta pageidavimas turėti dar šias paskaitas, būtent: Šių laikų klasės metodika. Kaip paruošti vaikus lietuviškai mokyklai. Svarbiausias tikslas išryškinti „Lituanistinės gyvybės pagrindus“.

Lietuvių parapijose išliki

Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos

KOLEGEI SALOMĖJAI,

jos mylimam tėveliui,

A. A. BRONISLAVUI NARKELIONUI

mirus gimtajam Saliamiankos kaime,

reiškiu užuojautą.

K. Baronas.

A. A. PULK. KOSTUI ŽUKUI

mirus, jo

ŽMONAI BRONISLAVAI IR ARTIMIESIEMS

reiškia gilią užuojautą

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos

Centro Komitetas.

Brangiam giminačiui,

PRANUI FILERIUI

mirus,

jo šeimai, artimiesiems ir giminėms užuojautą reiškia

Fred Sakavičius su šeima.

Gilios užuojautos

VYTAUTUI ŠIRVYDUI

IR SEIMAI,

motinėlei mirus Lietuvoje, reiškia

Ona ir Juozas Kuprevičiai.

PRANUI FILERIUI

mirus,

jo artimuosius ir gimines nuoširdžiai užjaučia

Ona ir Zenonas Tamošauskai.

iš VLIKO pasitraukusioms grupėms, kurioms iš tikrųjų buvo padaryta skriauda ir kurios skriaudos atitaisymą stato sąlyga sugrįžti į VLIKĄ,

3. 2-ram punkte minimą skriaudą atitaisyti atsisakant, sukviešti visų veiksmų ir susigrąžinti bendrą suvažiavimą. Jie turėtų dalyvauti VLIKAS, LFB ir LNT, be to, laikinosios Lietuvos Vyriausybės nariai, ALTO, LL Komiteto, Lietuvos pasitintinių atstovai ir PLB Valdyba. Suvažiavimo tikslas būtų apsvarstyti visas

vyr. politiniam organui sudaryti galimybes ir tokį organą sudaryti. Kokia to organo sudėtis turėtų būti — sutaria suvažiavimas. Suvažiavimą kviečia PLB Valdyba, kaip politiškai neutralus organas, kurs bendruomeninį plotmę apjungia viso pasaulio lietuvių (žinia, suvažiavimui kviešti iniciatyvos galėtų imtis ir kiti, pvz., Laikinosios Lietuvos Vyriausybės nariai).

Pasiūlymas rimtas, bet „skriauda“ pirmą kartą iškeliamai ir nėra girdėta.

Lietuviai veikia visur

Anglija.

LIETUVIŲ S-GOS METI NIS SUVAŽIAVIMAS

įvyko sausio 13—14 dd. Londone. Šiame suvažiavime nusi statyta daugiau kreipti dėmesio į tautinius, kultūrinius, socialinius uždavinius. Pasirūpsta stiprinti turimą spausuvę, kad ji ilgainiui būtų pajėgi atlikti bet koki lietuviškos spaudos darbą. Numatoma sušaukti Europos lietuvių jaunimo didesnis

ti sekcijos darbo planas yra parengtyje. Netolimoje ateityje bus duotas pilnas numatytų darbų vaizdas.

Architektūros sekcijos veda mi pasitarimai su inž. Gimbutu ir Arch. Zemačiu bei svarstomos galimybės, kaip tai geriau atlikti. Manoma surūšti ir architektūros kūrinių paroda. Paskaita bus „Lietuviškos architektūros prasmė“, o kitos temos bus daugiau specifinio pobūdžio.

Fizinio lavinimo sekcijos darbo planas šiuo metu yra organizacinėje stadijoje. Numatomos šios paskaitos: a) Išryškinti, kaip įvertinti fizinį lavinimą įvairios tautos, b) Mūsų išsivijos sportinės veiklos prisitaikymas prie naujų metodų. Numatyta Fizinio lav. sekcijos branduolį sudaryti iš šių asmenų: Z. Puzinauskas, A. Tamašynas, V. Grybauskas ir P. Žimbakis.

Einamieji reikalai: Susidūrta su nemažais sunkumais norint surasti pagrindinėms paskaitoms prelegentus.

KLB vadovybei pageidaujant, kad Kultūros Kongreso data nesutaptų su 9 Kanados Lietuvių Diena, Kongresui sušaukti data nukelta į lapkričio 24—26 d.: Padėkos Dienos data.

Pakartotinai kviečiamas LB Čikagos apygardos informacinė komisija savo atstovus atsiųsti į komiteto posėdžius.

Klausimai ir sumanymai: Plenumo posėdžiams numatytos Marija H. Sc. patalpos, sekcijų posėdžiams numatytos patalpos Jaunimo Centre, išskyrus šeštadienius, kada ten vyksta šeštadien. lietuviškos mokyklos pamokos. Papildytas komitetas, išrinkus vicepirm. B. Babrauską.

Sekantis komiteto posėdis nutarta šaukti vasario 4 d. 11 val. Jaunimo Centre.

P. Gaučys, pirmininkas.

L. Balzaras, sekretorius.

suvažiavimas, lietuviškų bendruomenių susitikimas ir kt. Turėsiąs padidėti, patobulėti ir „Europos Lietuvių“ savaitraštis. Suvažiavimą pasvėikino Pa siuntinybės patarėjas V. Baicikas. Pranešimus padarė s-gos pirm. J. Vilčinskas, Tarybos pirm. S. Kuzminskas, Liet. Namų B-vės pirm. S. Nenortas. S-gos pirmininku vėl išrinktas Juozas Vilčinskas, į valdą įėjo: P. Mašalaitis, S. Nenortas, J. Lūža, V. Strimas, V. Jūras ir A. Pranskūnas. B-vės pirmininkas — S. Nenortas. E.

J. Amerikos V. KALĖDŲ IR SAULĖS GRAŽOS ŠVENTĖ.

A. L. Montesoni draugija Čikagoje, talkininkaujama tėvų, suruošė Kalėdinę šventę mažiesiems. Šioji šventė skyrėsi nuo visų kitų, paprastai ta proga ruošiamų tuomi, kad joje neda lyvavo Kalėdų senelis, ir šį kartą patys vaikai buvo dovanų davėjais. (Jų dovanėles bus perduotos Balfui, kuris jas persiųs Sibire esantiems vaikams).

Vienoje Jaunimo Namų klaseje stovėjo dail. Tričio paruoštas prakartėlia, o virš jo di džiulė, liepsnojanti saulė. Tuomi norėta sujungti krikščioniškąją šventę su senovėje lietuvių švenčiama saulės graža. Apie 40 vaikų užėmė pirmąsias eiles laukė. Netrukus pasigirdo beldimasis į duris, ir klasėn įžengė dainius, lydimas pieme nėlio.

Dainiaus įdomiais ir stilingais rūbais buvo persirengęs prof. dail. Adomas Varnas. Po trumpo pasisveikinimo jis pakvietė vaikus prie prakartėlio, kur visi bendrai sugiedojo kalėdinę giesmę. Tada jis paprastu ir vaikams suprantamu būdu pa aiškino, kas ir koks buvo senovės lietuvių dainius, papasakojo kaip nelengva dabar vaikams Lietuvoje, o ypatingai iš tremtiesiems Sibire, ir kaip būtų gera, kad nors truputį jiems būtų galima padėti. Čia vienas po kito mažieji pradėjo eiti pas dainių nešini vokelius, kuriuose buvo sudėtos jų, kad ir kuklios, aukos su laiškeliais ir piešiniais. Iš jų besišypsantių veidų buvo matyti, kokie jie patenkinti, galėdami duoti. Jiems tai buvo tikrai nauja, nes pasidalinti žaislais ir skanėstais su draugu, ne taip jau įspūdinga, kaip išeiti pačiam dainiui dovanėlę, kurią jis perduos šaltėje ir liūšne lėse gyvenantiems vaikučiams. Nukelta į 7-tą psl.

JUOKDARIAI...

UZPILKIME... STIKLINE... VODKOS...

Kauno didžiojoje halėje, dar nepralenktose „pažangiausios Kaukazo tautos“, pasibai gus inteligentų smegenų plovimui, Sniečkus ir Paleckis susėd prie butelio vodoros, kad bent alkoholyje paskandintų nemalonumus, kuriuos sukėlė toje „buržuazinių nacionalistų“ pastatytose halėje, toji pati nie kaip okupacijos nenustelbiamoji dviasia... .

Paleckis: Aš, kaip buvęs laudininkas, turiu tau, draugas Antanai, pasakyti, kad tie ruskiai, kaip buvo prie carų, taip ir prie komunistų vadų, kaip buvo, taip ir pasiliko imperialistai ir kolonialistai... Tu gi matei, kas dėjosi ir kokia dviasia tebe viešpatauja... Liaudies ncap gausi ir rusų kėslų nepasidėpsipokomunistine skraiste... .

Sniečkus: O aš, kaip buvęs pavasarininkas, tau, Justina, pasakysiu, kad ruskiai ir durni, kita vertus... Jeigu jie būtų protingesni, o svarbiausia, kad jie tikrai norėtų įgyvendinti komunizmą, tai jie ir Dievą tam tikslui panaudotų... Vis dėlto, nors mes Dievą ir nickenime, bet tu matai, kad jo autoritetas vis dėlto draugui Nikitai nepasiekiamas. Jis pats tą žino, to dėl ir pralenkti nesiryžta... .

Paleckis: Prakeiktai mums nesiseka Antanai! Aš jaučiuosi, kaip tarp kūjo ir pjautuvo — kūjis plaka, o pjautuvas kapoja... .

Sniečkus: Nieko nepadarysi, draugas Justina. Nuo Jer

mako laikų, kai jis užkariavo Sibirą tai amžiais tęsiasi... Po to komunistinės technikos... Kiek ten pašlaitėse ir tarpekliuose sudūlejo rusų kaulų, kol jie užkariavo Kaukazą. Ir šiandien dar daug jų ten nuduobia. Kaukazo tautos, kaip ir Pabaltijo tautos, laisvę myli ir brangina... Kad ir mes, draugas Justina, kodėl mes stumdomi, kaip kokie be dviasiai daktai, pastumdėliai... Žmogus jautiesi taip pažemintas, kad skaudu ir pagalvoti... .

Paleckis: Mesk, Antanai, to kias pesimistiškas mintis. Žinoma, mes gi neblogesni ir, tau pasakysiu, mes gi daug geriau nuveikume, jeigu būtume bent laisvesni... Kodėl gi mes turim visą laiką garbinu rusus ir tuos rusus, o kodėl gi mums lietuvių vardas uždraustas ir mi nėti... Matai, taip yra: kas lietuviška — tai nacionalistiška, tai buržuaziška, tai atgyvena, o kas rusiška — tai puiku, tai pirmos rūšies, tai pavyzdys... Taip sudaromas reikalas — būk ruskiu, atsisakyk savo tautos, tegul ji rusėja, — tai geriausia, — bet jeigu ne rusėja, tai tegul gu deja, lenkėja, nes tai bus arčiau prie rusų, nes slavėja... .

Sniečkus: Na, tu, Justina, pasirodo, taip pat jauti savyje lietuvi, o aš maniau, kad tu tik tai koks perėjūnas... Bet, šiukš tu, apie tai daugiau nežodžio. Žinai gi, pas mus ir sienos gir dia... Užpilkime tas liūdnas mintis po stikline vodoros... Sąžinė bus ramesnė... .

Mandrapypkis.

Senovės Lietuva istorijoje

Rusų patarlė sako: „Kai nė ra žuvies, ir vėžys žuvis“. Kai neturime savų istorikų rašyti moderninę senovės Lietuvos istoriją, skaitykime kitašaučių parašomasias, pavyzdžiui, V. T. Pašto „Obrazovaniye litovs kogo gosudarstva“, kurią Mās kva išleido 1959 m. 532 p., 2 žemėlapių, 2500 egz., kaina 24 r. 25 kap. — „seni“ rubliai). Iš J. Žmuidzino gavau NL red. J. Kardelio turimą egz. Su dėme siu skaitau ir kyla pastabų.

Pirmiausiai nustembi faktai, kad senovės Lietuvos istorijai esama 63 šaltinių, senovės rusų, gudų ir ukrainiečių kalbomis ir 72 kitomis kalbomis: lotynų, senovės vokiečių, senovės anglų, lenkų, senovės lietuvių, gaila, raštingi ne buvo ir nieko nepaliko, arba paliko kitomis kalbomis. Nustedti na ir faktas, (kuris paryški iš gana išsamios Pašto sutelktos bibliografijos), kad jau esama 344 veikalai rusų, gudų ir ukrainiečių kalbomis, kur svarstomi Lietuvos istorijos dalykai, ir 422 veikalai kitomis kalbomis. daugiausia lenkų (176), po to, vokiečių (164), lietuvių (60), prancūzų (10), anglų (7), čekų (4), lotynų 1. Patys lietuvių yra parašę 15 tyrinėjimų vokiškai, 3 lenkiškai, 2 angliai, 1 prancūziškai ir 1 lotyniškai. Be abejo, Pašto bibliografija toli nepilna (ypač anglų ir prancūzų kalbomis), bet, visgi, įrodo, kad senovės Lietuvos istoriją rašyti noris lietuvis turėtų visą savo gyvenimą temai pašvęsti!

Kur tokių žmonių pas mus rastumėm? Tai tegalėtų būti tik akademikai — profesoriai, istorijos dėstytojai mūsų universitetuose ir augštesnėse mokyklose. Tiesa, K. Būga sukūrė daug dar profesoriumi ir nebūdama, bet jis buvo gimęs baltų kalbininkas genijus. Dr. Basa navičius, taip pat, daug istorinių faktų prisirinko, bet jį varė noras pasauliui įrodyti, kad niekinama ir pamiršta jo tauta senovėje (per gimnazičius traktus) buvusi veik lygi garsiems savo kaimynams, senovės graikams. Ne laiku miręs dr. A. Šapoka sukūrė plačiausią ir padoriausią Lietuvos istoriją, bet jis tuo metu gyveno ir dėstė laisvame Kaune. Nelaisvame Vilniuje keli vyrai (Jurginis, Žiugžda,

Kulikauskas) parašė 1958 m. išėjusią 520 p. Lietuvos Istoriją, apie kurią esame verčiami pasakyti, ką dabartinis Lietuvos ministeris Anglijai, B. K. Balutis, pasakė apie menamą Tautinę bažnyčią, kai 1914 m. redagavo Čikagos savaitraštį „Lietuva“: „Čia nei bažnyčia, nei tautinė“.

Gali mums gimti istorikas, kaip gimė kalbinkas Būga, bet jo darbų mūsų akys nesulauks, nes kol jis išaugs ir subręs, rašymams akis išės. Iš dabar rašančiųjų susilauksime tik straipsnių, ne veikalų.

Senovės Lietuviai, Pašto (kaip marksistas) sako, vado vavo „neseniai susidaręs feodalinis sluoksny, kuris buvo ir vals tybei pagrindas.“ (p. 7). Feodalai jam tai stambesnieji žemės savininkai, kunigaikščiai ir bajorai, kurių viršūnėje vals tybėje atsistojo didysai kunigaikštis. Bajorų iškilimas senovės Lietuvos visuomenėje, nors 1932 m. mūsų K. Avizonis tirtas vokiečių ir lietuvių kalba, Kansaso u-to istorijos profesorius Backui pasilieka nepilnai išspręstas (žiūrėk jo straipsnį „Der Rochtstellung der litauischen Bojaren, 1387—1500“, vokiečių istorijos žurnale Jahr buecher fuer Geschichte Osteuropas, nr. 2, 1956 m.).

Klausimui spręsti, Pašto senovės prūsų istoriją skaito būtina, nes, nors „prūsai ne lietuvi“, bet jų istorijos šaltiniai (romėnas Tacitas, Šv. Adalberto ir Bruno biografijos, anglosaksas Wulfstanas, Ordino privilegijų dovanojimo raštai, Ordino su prūsais pasirašytoji Christburgo sutartis, Pomezanijos Statutas) turi „Augštos vertės pavaizduoti kaip senovės Lietuvoje atsirado turtų nelygė, feodalinė nuosavybė, klasės ir valstybė.“ (p. 127).

Kaip marksistas, Pašto dar sako: „Lietuvos valstybės įsikūrimas ne atsitiktinis dalykas istorijoje: ji atsirado ne dėl to, kad gimė Mindaugas, bet tai buvo vaisius tam tikromis vago mis vykusiu atmainų senovės Lietuvos ūkio ir visuomenės gyvenime, greta atmainų jos tautinėje padėtyje“ (p. 7).

Vyt. Širvydas.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

KO LAUKTI PAVASARIO?

ATLIKITE DABAR!

NAMŲ PAGERINIMO PASKOLA

Namų vidaus ar išorės remontui, lygiai kaip ir kitokiam pastatų patobulinimui, paskolos gaunamos kiekviename banke pagal National Housing Act.

Jūs galite skolintis iki \$ 4,000, net 10-čiai metų. Šios paskolos duodamos tiek savininkams, tiek nuomininkams.

ŪKIŲ PAGERINIMO PASKOLA

Ūkių pagerinimui paskolos gaunamos iš kiekvieno banko.

Jos yra garantuotos Federalinės valdžios ir duodamos iš 5-to (paprasto) procento net iki \$ 7,500 — 10-čiai metų.

Tokiomis paskolomis galima pasinaudoti perkant įvairias ūkines mašinas arba gerinant gyvenamus namus bei kitus ūkiškus pastatus.

SMULKIŲ VERSLININKŲ PASKOLA

Teiraukitės apie valdžios garantuotas paskolas smulkiems verslininkams.

Jos duodamos per bankus iki \$ 25,000.— 10-čiai metų.

Patarimų ir pagalbos reikalo kreiptis į vietinę Kanados Darbo Įstaigą. (National Employment Office).

Skelbia Hon. Michael Starr, Darbo Ministeris, Kanada.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

„DAUGELIS KNYGŲ PARASYTA PAGAL ŠABLONĄ“

Pasikalbėjime su Vilniaus rašytojų premijoms. Jų tarpe: poetas E. Mieželis už eilėraščių rinkinį „Žmogus“, išėjusį rusų kalba. Iš dailininkų, skulptorių pristatyti J. Mikėnas ir A. Žmuidzinavičius už paveikslų ciklą „Tarybų Lietuva“.

STUDENTAI IŠEINA Į VIESUMĄ

Kasmet Toronto unte vyks tančiame tarptautiniame festivalyje pirmą kartą dalyvaus ir lietuviai studentai. Pasidalinus darbu, bendra studentų valdybės rūpinis pasirodymu koncerte, o akademikai skautai ruoš parodėlę apie Lietuvą. Festivalis bus vasario 9—10 ddd.

LIETUVOS MENININKAI

pristatyti lenininėms (buv. Sta

Barvainis, palikęs vaikus gatvėje, net nepalydėjęs jų namo. „Viktorijos kerai išnyko“, — lyg kažkas jį įtaigojo. Kas, jis nesvarstė, tik tai mintis jam lindo į galvą pasąmonėje. Praeitį, ilgai ir sopulingai, bet kupina prosvaiščių, grožio ir pakilimų, dabar jam atrodė tartum nuskendusi į Baltijos vandenį. Galvoje ir širdyje buvo tuščia, beprasmiška, lyg visas pasaulis būtų netekęs prasmės ir formos. Ir, keistas dalykas, staiga jam prisiminė dar anksčiau skaitytas ar girdėtas Adomo Mickevičiaus posmas:

Visur tylu, visur tuščia,
Kas gi bus čia, kas gi bus čia?..

Ir ištikrųjų... Barvainis net prisiminė, kad posmas buvo vertimas kažkurio Lietuvos atsikūrimo laikų poeto, bene Tysliavos...

„Taip, visur tuščia“... Ir „kas gi bus čia?“... lyg sapne, lyg užsimiršime neaiškiai galvojo Barvainis. Ir jo kojos painiojosi, ir jis ėjo lyg be sąmonės. Kur? Jis tuo tarpu negalvojo ir nesiekė jokio tikslo. Ėjo mechaniškai, mašinaliai.

Barvainis atsiduso nuo užsimiršimo atsidūręs prie Klaipėdos autobuso. Ir tada jis susirūpino, kas daryti — važiuoti į Klaipėdą, ar dar eiti pajieškoti Lilės. Nors jis jau žinojo, kad Lilė ištekta, bet pasąmonėje vaidenos dar viltis, kuri staigia ne galėjo išnykti, nors ir žiauriai pačios Lilės nutraukta. Dailios mergelės, kurios vaizdas jį viliojo, kuris gana pastoviai buvo apsišvėjęs jo mintyse ir vaizduotėje. Kartais net ligonių auskultuodamas, Barvainis ją išsvyso kaip vandens vėidrodyje — svyruojantį, kintantį formomis — tai nutystantį, tai išsiplečiantį ir per miglas išblėstantį... Kaip sapne, Barvainis matė mėlėnų gilią akis ir geltonas garbanas. Ir lyg kokios nematomos jėgos traukiamas, Barvainis išėjo iš autobuso stoties ir vėl atsidūrė vietoje, kur su Lile išsiskyrė. Bet jos ten nerado. Tada jis pasuko į restoraną, nes pajuto alkį.

O galvon įkyriai lindo mintis: Palikai vaikus gatvėje... Koks gi tu tėvas... Tave tėvai kaimiečiai, mokyklon išleisdamį peržėgnodavo ir sustiprinimo žodį pasakydavo: „Vai keli, būk protingas, būk doras žmogus, laikykis Dievo prisa

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

FIZINIO AUKLĖJIMO IR SPORTO KOMITETO PRANEŠIMAS

Sportinių varžybų kalendorius

Kaip jau anksčiau buvo skelbta, 1962 m. skiriami prisiminimui I-sios lietuvių tautinės Olimpiados, įvykusios 1938 m. Kaune. Ta proga atitinkamoje dvasioje bus vykdomos visos XII-jų Š. Amerikos lietuvių sportinių žaidynių varžybos, įteikiant specialius medalius pirmų 3 vietų laimėtojams, suaugusių klaseje.

Remiantis ŠALFAS-gos suvažiavimo, įvykusio 1961 m. lapkričio 11—12 dd. Toronte, nutarimu skelbti iki šiol vykdytas sportines žaidynes į paskirų šakų varžybas, FASK-tas iki šiam laikui yra išdirbęs šį varžybų tvarkaraštį:

Balandžio 7—8 dd. Detroit — XII-jų Sportinių žaidynių plaukymo ir individualinės stalo teniso varžybos. Data dar galutinai nenustatyta.

Balandžio 28—29 dd. Chicago — XII-jų žaidynių krepšinio varžybos visose klasėse. Yra galimybė, kad moterų ir mergaičių krepšinis bus vykdomas Kanados sporto apygardoje atskiru laiku.

Gegužės 6—7 dd. Cleveland — XII-jų žaidynių tinklinio ir komandinės stalo teniso varžybos.

Birželio 30 — liepos 1 d. Toronte — XII-jų žaidynių lengvosios atletikos ir futbolo varžybos.

Pabaltiečių krepšinio, tinklinio ir stalo teniso varžybos yra rengiamos latvių ir nuimamoms apie gegužės vidurį.

Pabaltiečių lengvosios atletikos, plaukymo, lauko teniso ir futbolo varžybas vykdo estai, liepos mėn. pabaigoje, Toronte.

Pabrėžiama, kad šiame tvarkaraštyje neligūroja apygardinės pirmenybės, bei įvairios kitokios mažesnės apimtys varžybos.

Nauji šachmatų ir stalo teniso vadovai

FASK-tas tvirtina Š. A. lietuvių individualinių šachmatų pirmenybių, įvykusių 1961 m. lapkričio 23—25 dd. Clevelande, pasekmes ir varžybų nugalėtoją Povilą Tautvaišą, laimėjusį Lietuvos Avilio pereinamąją dovaną.

FASKT-tas tvirtina Kazio Merkio, Bostono lietuvių šachmatų klubo pirmininko išrinkimą Šiaurės Amerikos LFAS-gos šachmatų komiteto vadovu. Rinkimai vyko šachmatų pirmenybių proga 1961 m. lapkričio 23-25 dd. Clevelande.

FASK-tas tvirtina II-jo Š. A. lietuvių stalo tenisininkų „Tuzino turnyro“, įvykusio 1961 m. gruodžio 9 — 10 dd.

Clevelande, pasekmes ir turnyro nugalėtojus: Pr. Gvildį (Toronto Vytis), laimėjusį PLIA S-gos Clevelando skyriaus pereinamąją taurę ir Sofiją Kas peravičiūtę (Toronto Vytis), iškovojusią ALB-nės Clevelando I-sios apylinkės pereinamąją taurę.

FASK-tas tvirtina Prano Gvildžio, Toronto LSK Vyties nario išrinkimą naujuoju ŠALFAS-gos Stalo teniso k-to vadovu ir dėkoja ankstyvesniam k-to vadovui J. Šoliūnui už pareigų ėimą. Rinkimai atlikti „Tuzino turnyro“ proga Clevelande.

Nauji apygardų vadovai

FASK-tas tvirtina ir skelbia Vytauto Biretos, Toronto PP SK Aušros nario, išrinkimą naujuoju Kanados sporto apygardos vadovu ir Zigmo Žiupsnio, Chicago LSK Neris pirmininko išrinkimą naujuoju Vid. Vaikų sporto apygardos vadovu. Naujuosius vadovus rinko apygardų sporto klubai.

Tęsimas „Sporto“ leidimas

Ligšiolinis ŠALFAS-gos žurnalo „Sportas“ redaktorius Kęstutis Čerkeliūnas sutiko ir toliau žurnalą redaguoti. Sekančias nr. žada pasirodyti kovos mėn. pradžioje. Žurnalas išeis 4 kartus per metus. Leidžia FASK-tas.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— Taline buvo jaunučių tinklinio zoninės pirmenybės. Jose gražiai pasirodė Vilniaus mergaitės, iškovojusios lygiai taskų su Leningradu, tačiau turėjusios blogesnį setų santykį, užėmė antrą vietą. Kiek blogiau pasirodė berniukai ir liko penktoje vietoje. Pirmenybėse dalyvavo Maskvos, Leningrado, Vilniaus, Minsko, Talino, Kin gisepo ir Rygos atstovai.

— Lietuvos lauko teniso sąjoda sudarė geriausių šios šakos žaidėjų sąrašą, atsižvelgdama į jų laimėjimus 1961 m. Pirmąja Lietuvos „rakete“ moterų grupėje pripažinta vilnietė D. Naujelytė, antroji — kaunietė M. Sližytė. Vyrų pusėje kaip ir anksčiau pirmuoju atsistojo vilnietis A. Paltarokas prieš Kauno atstovą R. Liubartą.

— Palangoje buvo bokso varžybos. Dalyvavo 31 šios šakos mėgėjas, tačiau jaunių grupėje atstovais atrodė daugiau rusai, nes nugalėtojų tarpe figūroja tokios pavardės: Šeremetjev, Bogdanov, Smolinov.

— Mokyklų atostogų metu buvo daromos įvairios moksleivų Nukelta į 6-tą psl.

SEIRIŲ GIRIA.

Voratinkliai nesidraiko be vėjo

Romanas

Naujiems „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojiams čia trumpai paminimas pasibaigusio Sirijos Giros romano „Voratinkliai drakės be vėjo“ turinys, kurio epilogas šian dien pradeda spausdinti. Vyriausiasio romano herojus yra gydytojas Tomas Barvainis ir jo žmona taip pat gydytoja Viktorija Barvainienė, kuri buvo palikusi vyrą ir gyveno su kitu gydytoju Adomėnu, kuris tačiau užsimušė automobilio katastrofoje ir ji liko gyvą. Dėl šio myninių nesantaikų, gyvenę Vilniuje, jie turėjo persikelti — jis į Klaipėdą, ji į Palangą. Baigiantis romanui, ten juos ir randame. Jie turi du vaikus — Nijolę apie 13 metų ir Geduką apie 8 metus, kurie gyvena su motina.

Kiti asmenys: Lilė Baltytė, kuriai Barvainis piršosi, bet ji ištekta už inžinieriaus; Kostas Kasperičūnas, darąs biznį parangomis, besimergingas Barvainienei; gailestingo ji sesuo Boreikaitė, su kuria pripuolamai Barvainis gyvena, ir autorius duoda suprasti, kad ji nuo jo turėjo vaiką, dėl ko, vyro priekiaštaujama, nuodijosi, bet tapo išgelbėta. Kiti romano dalyviai daugiau pripuolamai, bet be pavardžių.

„Autorius Barvainį pavaizdavo tikrą sovietiniu žmogumi, pasidavusiu likimo valiai, beveidžiu, be jokios praeties ir be jokių numatymų ateitį. Gira nežino, kada Barvainiai gimė, kur ir kada mokėsi, kuo domėjosi, kaip gyveno pirmoje rusų - bolševikių okupacijoje, kaip gyveno ir ką veikė vokiečių okupacijos metu, ir juos matome vėliau, jau antrosios rusų okupacijos metu, nužmogintus, beveidžius, nepanašius į žmones. Bet ar taip yra ištikrųjų? Red.

„Štai atėjo išsilaisvinimas“, — mintimis kartojo daktaras

kymų... Ir sau ir žmonėms būsi geras“... O aš? Vaikus palikau gatvėje, net nepalydėjau į namus“... Sąžinė, lyg iš po žemių išlindusi, jam išmėtinėjo: „Tu manai, kad tu laisvas ir tau niekas nerūpės? Apsirink. Taip gyvenime nesi daro“... Krūtinėje jis jautė sunkumą, galvoj spingo. Tartum kas vydamasis iš paskos jam šaukė: „Barvaini, atsipeikėk! Ar tu žmogus, ar nežmogus?..

Į restoraną eilutėje stovį žmonės išblaškė neramias jo mintis. Pagaliau įėjęs į vidų, jis įėjo į staliuko, kur galėtų prilitpti.

Buvo pietų laikas ir visi staliukai buvo užimti. — Vietos įėjote, daktare, — pasirodė Barvainį paklausė Lilė. — Jeigu norite, sėskite prie mūsų staliuko. — Dėkoju... Bet ar nebus čia perankštu? — suabejojo Barvainis.

— O, nieko... Sutilpsime. Kur gi jūs gausite vietą, kai taip restoranas perpildytas... Be to, prie mūsų stalo ne taip jau ankšta... — Dėkoju, jei priimate... — Prašau susipažinti — tai mano sužadėtinis, inžinierius Valdas Vasaris, — atkreimendavo Lilė.

— Vasaris!.. Kaip Putino romane, tik neatsimenu jo vardo, — neišilaikė Barvainis ir sumišo netaktiškai išsišokęs. — Aš labai atsiprašau... jus pertraukęs... — Tai niekis, — paprastai, kaip visada, atsakė Lilė. — Pasirodo, jūsų kažkada ir romanų skaityta... Ir net mūsų klasiko... Bet aš Valdui nepristačiau dar savo buvusio kaimyno: Daktaras Tomas Barvainis, gydytojas.

Kaip įprasta, jie vienas kitam paspaudė ranką. Barvainis užsisakė pietus. Tai buvo paprasta, nes menue buvo vienas tai diena, rinktis nebuvo iš ko.

Kalba sunkiau prasidėjo ir dar sunkiau buvo tęsiama, kaip tais laikais buvo įprasta. Geriau patylėti, ypač su tik ką susipažinusiais, nors kalba būtų apie pačius niekus, nes ir ji pagaliau išduoda žmogaus minčių šaltinius ir eigą. Inžinierius pasirodė ypač nekalbus ar atsargus.

JOSE ORTEGA Y GASSET

Susikaupimas ir atsisvetinimas

3. Lygiai taip kaip gyvulys, žmogus yra pririštas prie pasaulio, prie jį supančių daiktų, prie aplinkybių. Pačioj pradžioj jo egzistencija mažai kuo tesiskiria nuo bet kurio zoologinio gyvio egzistencijos — jis taip pat priklauso nuo aplinkos, jis yra pasaulyje tarp kitų daiktų, kaip vienas iš jų. Tačiau vos tik jį supantys daiktai jam leidžia kvepelti, žmogus, milžiniškų pastangų dėka, įstengia minutėlei susikaupyti, pasinerimas pats savin; kitaip sakant, jis nukreipia visą savo dėmesį į idėjas, gumstančias jo viduje, idėjas, kurioms užuot mazgą davė daiktai ir kurios rišasi su tų daiktų laikysena, su tuo, ką vėliau filosofas pavadins „daiktų esme“. Taigi, tuo tarpu gimsta tik labai neapčiuopama pasaulio sąvoka, betgi jį jau įgalina žmogų sudaryti pilną gynimosi planą, numatyti saugos eigseną. Tačiau tuo tarpu nei jį supantys daiktai jam neleidžia nuvotgi daug laiko tokiam susikaupimui, nei net jei jam tai būtų ir leidžiama, šis primityvus žmogus neįstengtų prailginti daugiau, negu kelioms sekundėms ar minutėms šį dėmesio nukreipimą, šį atidumą neapčiuopiamų padarinių — idėjų — stebėjimą. Toks dėmesio nukreipimas vidun, toks pasinerimas savin yra grynai ultrabiologiškas, visiškai priešingas bet kokio suvėrimo prigimčiai. Žmogui užtruko tik tanciai metų, kad truputį — ir tik labai mažą truputį — išvystytų savo sugebėjimą susikaupyti. Daug natūraliau jam yra išsiblaškyti, atsikreipti grynai išorėi, taip, kaip daro beždžionė miške ar zoologijos soduose.

Mokslininkas — misionierius tėvas Chevesta, pirmasis pigmėnais — viena iš seniausių žmonių rasų, kurią jis turėjo su sirasti neprieinamiausiose tropikų giriose, — susidomėjęs etnografas, visai nepažindamas mano čia duodamų išvedžiojimų, taip aprašo savo paskutinėje, 1932 m. išleistoje knygoje savo Kongo neužaugusį stebėjimą: „Jiems absoliučiai trūksta

sugebėjimo susikaupyti. Jie visuo met pilnai pasinėrę juos iš išorės pasiekiančiuose išpuolėse, kurių nuolatinis mainymasis jiems neleidžia susikaupyti. Gi tai yra pirmoji sąlyga, kad būtų ko išmokta. Pasodinti šiuos žmogelius mokyklos suolais būtu jiems nepakeliamas kančia. Dėl to mokytojo bei misionieriaus darbas tarp jų yra nepaprastai sunkus“.

Tačiau koks akimirksnis ir netobulas bebūtų šis primityvus pasinerimas savin, jis vis tiek jau radikaliai atskiria žmogaus ir gyvulio gyvenimą. Nes vieną kartą to paragavęs, žmogus, net ir šis primityvus žmogus, sugrįžta ir vėl pasaulin ir pasineria tarp daiktų jau jiems atspirdamas, nebe visai jiems pasiduodamas. Jis jau parsineša planą, planą savo santykių su jais, jį formaliam apvaldymui. Ir tai iššaukia mažą pasikeitimą jo aplinkoj — mažą, bet užtektiną, idant šie daiktai, jį mažiau slėgtų ir tuo pačiu jį įgalintų vis dažniau ir lengviau pasinerti savin... Ir šis procesas vis kartojasi.

Taigi, galima išryškinti tris momentus, kurie cikliškaip kartojasi žmonijos istorijoje, išgudami kaskart komplikutesnes ir painesnes formas: 1) Žmogus jaučiasi pasimetęs, paskendęs tarp daiktų; tai yra jo atsisvetinimas nuo savęs. 2) Žmogus, energišku pastangų poveikyje, pasitraukia savo vidininį pasaulin, kad ten suformuotų idėjas apie daiktus ir jų eventuali apvaldymą; tai yra jo pasinerimas savin; pasak romėnų, „vi ta contenplatyva“; pasak graikų, „theoretikos bios“. „Theoria“. 3) Žmogus ir vėl pasineria pasaulin tam, kad jame veikėtų pagal savo sukurto planą; tai yra jo veikimas, aktyvus gyvenimas, „praxis“.

Iš to galima padaryti išvadą, kad kalbėti apie veiksmą galima tik tiek, kiek jis išplaukia iš prieš jį einančios meditacijos; ir priešingai — pasinerimas savin yra tik po to seksenčio veiksmo planavimas.

Bus daugiau.

NAUJIENOS

Vienintelis demokratinis lietuvių dienraštis.

Jis teikia plačias informacijas apie gyvenimą Lietuvoje ir spausdina daug žinių iš kiekvienos didesnės lietuvių kolonijos

Amerikoje, Europoje ir kituose kraštuose.

NAUJIENAS galima užsisakyti savo giminėms ar pažįstamiems, gyvenantiems bet kuriame pasaulio krašte, išskyrus rusų okupuotas sritis.

Metinė NAUJIENŲ prenumerata Kanadoj kainuoja \$13.00 — o kituose kraštuose \$16.00.

Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., USA.

Lilė Barvainio veide matė jausmų kitimą, susierzinimą ir neišsilaikę negalėdama paslėpti švelnios ironijos, ypač prisiminusi Barvainio piršlybas jai po operos Vilniaus operos ir baleto teatre.

— Draugė Lilė, — Barvainis tuo ir norėjo apsiriboti, pratejęs ją vadinti vien vardu, bet susiorientavo, kad prie sužadėtinio tai būtų nepatogu ir pridėjo prisiminęs jos pavardę, — Baltytė šiandien gerai nusiteikusi.

— O, kai išvažiuoju iš Vilniaus, mano ūpas pasitaisė... Bet nemanykite, kad dėl jūsų daktare. Ne, aš ir Vilniuje ne siskundžiu, — drąsiai, kaip jai buvo įprasta, tiesiai, net ir kiek drastiškai Lilė atsakė.

— Laiminga, — ne tai klausiamai, ne tai teigdamas su marmėjo daktaras.

— Draugė Lilė, kiek aš ją pažįstu, — prakalbėjo ir inžinierius, — visada giedrios nuotaikos ir visada optimistė...

— Tamsta, inžinieriau, būsi laimingas, gavęs tokią puikią žmoną...

— Tikiuosi, daktare. Bet kai dėl laimės, tai aš esu nuo monės, kad jos reikia visų pirma įieškoti savyje... Ir, sakyčiau, bandyti ją padėti susiausti ir artimesiems...

— Tamsta, inžinieriau, tur būt esi statybininkas, kad galvoji, jog laimę galima pastatyti net kitiems, — pironizavo Barvainis.

— Matai, draugas daktare, tamsta esi gydytojas, tams ta daugiausia rūpiniesi ką nors pataisyti, paremontuoti, o aš inžinierius ir mano uždavinys statyti, — atsikirtė Vasaris. — Bet nepyk, daktare, kad aš esu tokios nuomonės, jog kiekvienas protingas individas laimės turi įieškoti visų pirma pas save, nes kito laime gyventi visą gyvenimą kažin ar įmano ma?

— Aš manau, kad daktaras Barvainis tuo ir pats yra įsitikinęs, — įsiterpė Lilė.

— Tai nelengva problema, — suabejojo Barvainis.

— Visos problemos nelengvos, daktare. Jeigu jos būtų lengvos, jos nebūtų problemos...

KULTŪRINĖ KRONIKA

ISLEISTAS XXV LETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS

TOMAS,

apimęs žodžius Raudondvaris - Rothermere.

Šį tomą redagavo: ligi R. J. Puzinas, nuo Ri — P. Čepe nas. Šiame tome išspausdinti šie didesni straipsniai: Raudondvaris, Raudonė, Raudonoji kusia, Raudos, Raupai, Raupai, Ravensburgo lietuviai. Readin go lietuviai, Reaktorius, Reaktorius, Recesija, Rečitalis, Redemptoristai, Refleksologija, Reformacija, Reformatai, Refrakcija, Regensburg, Regulatorius, Reins, Mečislovas, Reketis, Reketija, Rėkyva, Rėkiai, Reklama, Rekrutai, Relė, Reliaciniai seimeliai, Reliatyvi bės teorija, Religija, Religijos auklėjimas, Reliavijos, Keljfas, Rembrandt, Renesansas, P. Reklaitis, Reologija, Reostatas, Repnin, Reškutėnai, Retorika, Retoromatai, Reomatizmas, Revizija, Revizionizmas, Revoliucija, Rėza, Rezistencija, Rezonansas, Ribbentropas, Molotovo susitarimai, Riche lieu, Richert Heinrich, Ricardas, Riebalai, Riedamieji guoliai.

Daugelis didžiųjų straipsnių gražiai pailiustruoti. Tame daug lietuviškos medžiagos, daug praktiškų dalykų, visiems prieinamų. Šis tomas jau eksperimentuojamas.

ROMO VIESULO GRAFIKOS PARODA

atidaryta sausio mėn. Pratt Graphic Art Centre, 795 Brodway, New York. Galima laikyti nuo 10 val. ryto iki 10 val. vak. ir šeštadieniais iki 4 val. vakaro.

ANTRAS VLADO JAKUBČO DAINŲ SASIUVINIS

išleistas L. T. B. Kultūros F. do. Leidinyje šešios dainos augstam balsui su fortepionu, parašytos 1924—1944 m. laiko tarpyje. Iš jų dvi: „Gėlės iš šieno“ (K. Binkio žodžiai) ir „Ievos“ (J. Tyslavos žodžiai) buvo 1934 m. išleistos Sv. Minis terijos Lietuvoje. Pirmoji buvo greit išpirkta. Abi dainos nežymiai perredaguotos ir transponuotos žemesnė tonacijon pritaikant vidutinio augščio sopranui. Kitos dvi: „Daug tu rėta mylimųjų“ ir „Na tai kas“ (K. Grigaitės žodžiai) buvo 1944 vokiečių okupacijos metais atspausdintos V. Petronio leidyklos Kaune. Pirmoji transponuota tonu žemiau, antroji perredaguota. Likusios dvi dainos — „Išsivajotą karalaitį“ (F. Kiršos žodžiai) ir „Mėlynai varpeliai“ (Br. Buivydaite žodžiai) yra žinomos mūsų publikai.

LIETUVOS ARCHEOLOGIJOS BRUOZAI

Tokiu vardu Lietuvoje išleistas stambokas tomas mokslinio veikalo, kurį parašė P. Ku

likauskas, R. Kulikauskienė ir A. Tautavičius, o redagavo K. Jablonskis ir P. Kulikauskas. Turinys: 1. Įvadas — Archeologijos mokslo objektas ir šaltiniai, Lietuvos archeologinių paminklų tyrinėjimų apžvalga; 2. Akmens amžius — Pirmieji žmonės Lietuvos teritorijoje, Mezolitas, Neolitas; 3. Žalvario amžius; 4. Geležies amžius ir įvairūs jo laikotarpiai — Giminės santvarkos irimo laikotarpis, Klasinės visuomenės formavimas, Feodalizmas. Šie da lykai, žinoma, nušviečiami bei šviesiniu požiūriu, bet yra ir objektyvių duomenų. Leidinys vertingas ir naudingas.

VASARIO 16 AKTO SIGNATARUI 90 METŲ

Kauno Arkivyskupijos Gen. Vikarą Kazimierą Šaulį, devyniasdešimties metų sukakties proga pasveikino Dipl. sc. min. St. Lozoraitis, pažymėdamas:

„Gilus tikėjimas, karšta Lietuvos meilė, gryna doktryna, augštas teisingumo pajautimas, jautri širdis — vedė Tamstą visados tiesiu keliu lietuvių, kunigo, mokytojo ir valstybės veikėjo darbe.

Būdamas vienu moderninės Lietuvos valstybės kūrėjų kaip Nepriklausomybės Atstatymo Akto Signataras, Tamsta ir vėliau didžiai jai nusipelnei, nes stiprinai ją savo veikla ir pavyzdžiu.

Sekdama tokių retų žmonių kaip Tamsta pavyzdžiu, mūsų tauta pergyvens sovietų okupaciją ir atstatys savo laisvą valstybę ir Lietuvos Bažnyčios laisvę“.

AVANGARDINIS RAČKAUS MENAS

Moos galerijoje ties Avenue ir Davenport Rd. Toronte vyko dail G. K. Račkaus darbų paroda. Vyrauja tapyba, kurioje gaivalingai reiškiamas dailininko meninis pasaulis. Daili daugumoje visiškai suabstraktinti ir atlikti spontaniškai būdu. Tai pirmas platus Račkaus viešas pasirodymas Toronte, ir čia jis užsirekomenduoja dailininku stovinčių dabartinės dailės avantgarde.

„The Toronto Daily Star“ meno kritikas J. Fulford Račkaus parodą įvertino gana palankiai, žinant kritiko pasyvumą jo nepažįstamiems dailininkams. Jis teigia neabejotiną dailininko talentą, tačiau jam atrodo, kad per daug šiuolaikės madingos itakos ir permaža pačio dailininko individualumo.

Parodos atidaryme dalyvavo pilna galerija svečių, jų tarpe gal tik dešimt lietuvių. Čionykštis mūsų savitraštis parodos atidarymo nepastebėjo.

DR. I. GRAŽYTĖ

HENRIKAS NAGYS — MELYNAS SNIEGAS

Dr. H. Nagys,

„Mėlyno sniego“ autorius.

Dr. I. Gražytė,

„Mėlyno sniego“ vertintoja.

„Mėlyno sniego“ poetas pasaulis skaitytojui nėra naujas ar svetimas. Anksčiau pasirodę poezijos rinkiniai: „Lapkričio naktys“ ir „Saulės laikrodžiai“ davė šiam pasauliui vietą lietuvių poezijoje. Toli nuo tradicinio entuziazmo, heroizmo, nos talgijos; ryškiai individualus, poetas ir jo likimo konflikto perpintas tamsių spalvų ir stiprios, bet retai išlygintos, formos šis pasaulis. Po „Saulės laikrodžių“ pasirodymo kritikai statė klausimą, kurio keliu eis Henrikas Nagio poezija. „Mėlyname sniege“ išibredžia nauji keliai, pasikeičia spalvos, nurimsta tonas ir išryškėja forma.

Idėjinė poezijos dalis pasiilko ta pati: tikėjimas žmogumi, tradiciškas žmogaus egzistencijos trapumas, praeities ir dabarties emocinė sintezė. Idėjos, liečiančios žmogaus likimą, kurios neturi nieko bendro su kuria nors formuluota ideologija. Tikėjimas žmogumi kartojasi visose Nagio knygose, bet kiekvienoje knygoje jis turi skirtingą atspalvį. „Lapkričio Naktys“ pabrėžė poeto „aš“. Šis „aš“ kalbėjo gana pakeltu tonu broliams, draugams, miniai, turėjo savyje nemažai romantiško pesimizmo ir gailėsčio savęs. Žmogus, apie kurį kalbama, perkelta poeto asmenybė į eilėraščių posmus.

„Saulės laikrodžiuose“ „aš“ forma pasikeičia į „mes“. Poetas kalbą grupės vardu. Platesnė, daugiau atitaukta nuo žvilgsnio į save, likimo sąvoka. Tai „mūsų žingsniai grįžda į liai šnarėniuose lapuose“ (Lapkričio migloj), „mes veidus į lenkiams viršum ugniakuro duobės“ (Agonija), „ir žemė sėnė kiekvieną rytmetį mūsų balandžių prisiskundusias saulės plūn“.

— Leonardas Gerulaitis, besirodijęs daktaro laipsniui, nuo šių mokslo metų pradžios pradėjo dėstyti Europos istoriją Michigano Universitete.

Nukelta į 5-tą psl.

— Jis nuklydo į bruzgynus, pelkynus...
— O pabandykite ir per bruzgynus ir pelkynus, kaip sakote, susirasti kelią ir išeiti...
— Aš kulgrindų! įieškoti nemoku...

1) Kulgrinda — senovės žemaičių akmenų, žemaitiškai vadinamų kulgių, kulaičių, grindinys po vandeniu, po pelkių vėle na paslėptas, kurį žinojo tikintys patys, bet ne priešas, kuris, vydamasis žemaičius, įklimpdavo į pelkę. Red.

— Gal dar nevēlu pasimokyti?

— Ne aš Viktoriją palikau. Ji mane paliko. Tai, jeigu ji norėtų, ji padarytų kokių žygių...

— Bet gi ji moteris, o jūs vyras, — kam gi priklausyti?

— Moteris turi lygybę su vyrais...

— Plytas nešioti prie statybų! — pertraukė Lilė.

— Hm, — numykė Barvainis. — Ne, drauge, ir šiandien ji man dar kartą pabrėžė, kad vaikų aš galįs atvažiuoti aplankyti, bet ne daugiau.

— Moters širdis moka ir atleisti...

Autobusas suburzgė, ir Lilė su sužadėtinu išvažiavo. Barvainiui pasirodė, kad drauge išvažiavo ir paskutinė viltis. Ir vėl jis pasijuto vienišas. Jis Lilėi vėl norėjo tą pasakyti, bet ir vėl nepasakė. „Vienatvė, tuštuma“ — galvojo Barvainis eidamas į autostotį, neįsąsčius nei žemės traukos, svyrudamas ir klupdamas. Sėdo į gurgždantį, sudėvėtą autobusą ir pasileido į Klaipėdą, savo naujos tarnybos vietą, iš kur ryta, gavęs laisvadienį, buvo atvykęs ne tiek pažūrėti vaikų, kiek pasikalbėti su buvusią žmona, bet Viktorija į kalbas nešileido ir trumpai atkirto:

— Vaikų gali atvažiuoti pasižiūrėti, bet ne daugiau!

Viktorija nukirto tokiu stačiu žodžiu Barvainį ir paliko neištartas jo paruoštas sakinyes: „vaikų ir tavęs“...

Ir Barvainio širdis trankėsi, kaip autobusas, maudė ir nerimo... Ir nyko įsivaizdavimas, kad dabar jis laisvas...

Bus daugiau.

HENRIKAS NAGYS „MĖLYNAS SNIEGAS“.

Atkelta iš 4-to pusl.

Kavinėse ir karčiamose šoka basi angelai.
Juodi angelai. Balti angelai. Mėlyni angelai.
Poetai iš dūmų prikėlė žalio koralo salą
ir albatrosų tėvynę. Variniai džiazio trimitai
drasko palmių šakas ir aižo dangoraižių akmenis.
Trupa vitražų stiklai ir skyla vitrinų stiklas.
Dirbtiniai mėnuliai skrieja bežvaigždė erdve.
Ant žvaigždžių ir stiklo šukla šoka basi angelai.

Praeities ir dabarties emocijų sintezė šiame rinkinyje dar svarbesnė negu anksčiau. Praeities fragmentai (Laterna magica, Tolimos nakties atsiminimai, Laterna obscura ir kt.) su renka vaikystės nuotraukas ir jas atkuria dabartyje. Jei dabartis dažnai turi nesibaigiančio kritimo į nebūtį atspalvį, tai praeities motyvas yra lyg ta lizmas, kurį palietęs poetas gali toliau gyventi. „Pastoriale“, eilėraštis geriausiai iliustruoja šį praeities tęstinumą, pilnas nesibaigiančio vidurdienio sviesos, perduotas giliausiu poetiniu pajautimu šioje knygoje.

Poeto nuotaika irgi nebe pati kaip „Lapkričio naktys“ ar „Saulės laikrodžiuose“. Tamsa ir audra, dominavusios „Saulės laikrodžiuose“, nebe dažnai su tinkamos. Jų vietoj tuštuma ir tyla. Tuščia žemė, kurioje praieiti angelai druzlinio pašvais tėjieško savo šešėlio. Mažame mieste šiaurėj tyli ir tuščia. „Mors atomica“ negyvenamojo saloj nebėra paukščių nei vėjų. Vienišumas, kaip ir praradimas, randamas visoje Nagio poezijoje. Tik anksčiau buvo išreikštas gan dažnai pakeltu tonu. „Mėlyname sniege“ tonas daug ramesnis, melodeklanacinis elementų daugumoje pa- vyksta išvengti. „Budapešto balade“, labiausiai melodeklanacinis ir galbūt silpniausias eilėraštis šiame rinkinyje, nėra būdingas dabartinei Nagio poezijai. Nagys yra toli pažengęs

Iš kieto titnago trykšta, eremito lazdos užgauta, šaltinio versmė: išbalę mėnulių akmenys, Egipto sfinksai, Kartaginos mūrai, Euftrato krantinės, ledyno gaidynių kirviai, nudailinto marmuro kaukės, dievai ir atletai Praksitelio ir Michelangelo, liūdno figūros sintetinio akmenio prarasto rojus vaikų.

(Akmenys).

Dinamikos trūkumas „Mėlyname sniege“ yra dalinai rezultatas ir poetinės formos, kuri visų knygų turi nedaug variacijų. Geriausioji formų tai duoda vientisą, klasišką eilėraščių „Vandenys“, blogoji pusė yra vietomis jaučiamas monotoniškumas. Nagio poetinėje formoje nelaimingas elementas yra ir perdidelė schematizacija. „Rauda ir vaikystės fūga“, „Mano miesto mirtis“ surakinti ner griežtos schemas. Schema atima spontaniškumą, eilėraštis pasidaro dirbtinis, jausmas nebetikras.

Bendrai imant, Nagio poezijoje nėra nei ypatingo muzikalumo, nei grakštumo. Estetika

Mokytojo spindinčios kojos praeio pro tavo lušną: irklus, voltį, tinklus palikai ir sakei. Ne tau daugino duona, žuvį ir vyną. Kanos vestuvėse, Veve vynuogynuose, Mūsų smėlėtam dugne atradai baltą paukštį ir salą, sniegą drobule, stebuklą.

(Tabula Rasa)

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Kaufman's Woollens & Textiles

DĖMESIO! DĖMESIO!

Special-white linen SALE

BEST EMPRESS PAKLODES 63X 90 — \$1.69
" " " 72X 96 — \$1.99
" " " 80X100 — \$2.25
GERIAUSIOSPALVOTOS PAKLODĖS 80X100 — \$2.75
CONFORTER & BLANKET COVERS. singles \$3.50
" " " doubles \$4.00
GERIAUSIA MEDŽIAGA PAKLODĖMS 80" — \$1.00
IMPILAI (čekoslovakiski) 72" — \$1.35
" " " 36" — \$0.60
IMPORTUOTAS BALTAS DAMAST 55" — \$0.95
DIDELIS IŠPARDAVIMAS MEDŽIAGŲ
VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS PALTAMS.
TAIP PAT APIE 40—50% NUOLAIDA ĮVAIRIOMS
KITOMS PREKĖMS, KAIP:
MEGZTUKAMS, PIŽAMOMS BĖI MARŠKINIAMS.

SIUNTINIAI LIETUVON

3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. Victor 2-5319

Iš čia pasiūsite isuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

Importuojame iš Anglijos

geriausias angliskas vilnones medžiagas vyr. ir mot.

kostumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą vilninių, kašmiro ir šilk. skarelų.

Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.

Priimame užsakymus

vyriškiems ir moteriškiems kostumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.

SUDBURY, Ont.

NAUJI PRENUMERATORIAI

Sudbury gali būti pavyzdžiui Venslovaitis, A. Laucius, L. Baltutis, J. Paulaitis ir žada prenumeruoti ir daugiau tautiečių. Lietuva: K. Rimas, A. Lapie- nis ir Pr. Gustas, o per J. Krū- čą: A. Juozapavičius, S. Kri- vickas, J. Glizickas, J. Stepčins- kas, K. Tutinas, A. Milčius, V. Kriaučiūnas, P. Griškonis, J.

Turint galvoj, kad kniuka yra daugiau interpretacija, o ne rūšiavimas, nebandėme apspres- ti Nagio poezijos vietą kitų lie- tuvių poetu tarpe, ne priskirti ji kuriai nors specifinei grupei. Tai mažiausiai svarbu kai skai- tytojas bando atrasti kontaktą su poetu.

Henriko Nagio poezijos rei- kšmingumas kadaise buvo nau- jų elementų įvedimas į tradi- ciškai romantinę - patricinę lietuvių poeziją. „Lapkričio na- ktyse“, „Saulės laikrodžiuose“, „Mėlyname sniege“ šie elemen- tai keitėsi su poeto kūrybiu brendimu. Be abejo jie keisis ir toliau, nes pilnas savimi pasi- kėjimas reiškia kūrybinę sag- naciją ir mirtį. „Mėlyno snie- go“ galutinį įvertinimą duos kiekvienas šioj knygų įješka da- mas savęs.

ANTANO SKĖMOS RAŠTŲ
IŠLEIDIMO FONDUI

prisiūsta Chicagoje surengto Juditos Audėnaitės, Jurgio Ja- ks-Tyro, Antano Skėmos tra- gisko žuvimo minėjimo paja- mos \$160. Minėjimas atsilankė per 300 žmonių įvertinančių ži- vusiųjų įnašus lietuvių literatū- rai, teatrui, politiniam ir jauni- mo gyvenimui. Inašus prisun- tē dr. G. Balukas 25 dol., L. ir G. Vėžiai 25 dol., dr. R. Šioba joris 15 dol., Nežinomas gydy- tojas 10 dol., G. Narienė 5 dol. Lietuviškoji visuomenė supran- tanti pilnų rašytojo Antano Skė- mos raštų išleidimo reikšmę at- eities Lietuvos literatūrai savo įnašus prašoma siųsti Fondui 5204 Ellington, Western Sprin- gfield, Ill.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7625.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

JONAS GRIGAITIS - GRIGALIŪNAS

sukaktuvininkas

Sausio 28 d. sukako 90 metų Jonui Grigaičiui. Reiškia, dar turime savo tautos veteranų, peržengiančių dešimt metų slenkstį ir kopiančių prie simtinės. O jei turime tokio amžiaus sulaukusių veteranų, tai parodo, kad lietuvių tautos fizinis atsparumas tvirtas. Jei ne paskutinio karo audra ir ne sovietinė okupacija, lietuvių tauta savoje tėvynėje, kurioje jau gana gražiai buvo sutvarkytas maitinimas, sanitarinės, ligi- gijos ir medicinos sritys, gy- ventojų skaičius jau būtų pa- siekęs keturių milijonų.

Jonas Grigaitis yra Pakruo- jietis - šiaulietis, gimęs Kapčiu- nų kaime, ūkininko šeimos sū- nus.

Jonas Grigaitis buvo vienas- ny tautinių žiburėlių, kuris per 70 metų buvo aktyvus tautinio gyvenimo veikėjas. Fažinojau- ji Hanau stovykloje, kurioje drauge praleidome 4 metus. Jis ten buvo judrus, laukydavosi visuokiuose parengimuose, bu- vo gana aktyvus „Nemuno“ ko- peratyvo narys.

Buvo gerbiamas ne vien dėl savo būdo savybių. Kai kas ži- nojo ir jo gyvenimo turiningą praeitį, o ypatingai Rygoje gyventą 1896 — 1915 m. laiko tarpi. Tuomet Rygoje buvo ne- maža lietuvių kolonija, kurioje Jonas Grigaitis buvo vienas iš centrinių asmenų, lietuviško

sios kultūros dirvonų artojas. Įvairiose lietuvių draugijose, švietimo organizacijose, muzi- kos bei vaidinimų rateluose, J. Grigaitis buvo valdytoju nariu, knyginku, aktoriumi ir tt. Dir- bdamas geležinkelio valdyboje augstu valdininku, būdamas su- siškoje aplinkoje, turėjo dide- lės drąsos ir augštos lietuviškos moralės visą kitą netarnybini- laiką aukoti lietuvių tautos rei- kalams.

J. Grigaitis su savo gyveni- mo drauge išaugino gražią in- teligentų šeimą: 4 dukteris ir 2 sūnus, iš kurių viena dukterė An- dziulaitienė, 10 metų atkalėju- si Sibire, dabar gyvena Lietu- voje, Birutė Novickienė, ir 3a- niulė Mačiūnienė N. Yorke, Kęstutis Torontė ir Algirdas Australijoje. Seniaus Grigaičius arčiausia visoje tremtyje dabar- globoja dukterė Monika Žukaus- kienė su savo vyru Bernardu, Filadelfijoje.

Nepriklausomoje Lietuvoje Jonas Grigaitis visus 20 metų (1919 — 1939) tarnavo Gele- žinkelio valdyboje vyriausioju buhalteriu.

Jonas Grigaitis visą savo gy- venimą buvo Varpininkų - Liau- dininkų srovės žmogus.

Tenka palinkėti, kad mela- sis Jonas privarytų nemažiau- šimtinės.

J. Audėnas.

WINDSOR, Ont.

VASARIO 16 PER RADIO IS WINDSORO BUS IR SIEMET

Ir šiais metais bus transliuo- jamas lietuviškas pusvalandis, skleidamas Vasario 16 paminė- jui per CBE radio stotį Wind- sori vasario mėn. 16 d. 10 val. 33 min. iki 11 val. iš ryto eas- tern standard laiku, banga 1550. Ir šiemet pusvalandį re- daguoja lietuvių bičiulis J. Ja- anette, Traditional Echos pro- gramos autorius. Tačiau ši tra- nsliacija yra speciali, tik tai- dienai skirta, nes Traditional Echos jau kuris laikas nebeve- kia.

RUOSIAMASI IX KANA-
DOS LIETUVIŲ DIENAI

IX Kanados Lietuvių Die- nos paruošiamieji darbai vyks- ta, valdyba išnuomavo Wind- soro naująją auditoriją koncert- tui. Šventei ruošti valdyba for- muoja komitetą, patį ir dalimi- jį įeidama. Kol šis komitetas susiformuos ir pradės darbą, pa- ti valdyba tęsia jį toliau.

KLB Apylinkės Valdyba.

JUOZAS AUDĖNAS,

ekonomistas,

tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
252 Cleveland St.,
Brooklyn 8, N. Y.

ELEKTROS ENERGIJA

NAUDOJASI NE VISI

Vilniaus radijas sausio 13 d. pranešė, kad praėjusiais metais Lietuvoje buvo elektifikuota 250 kolchozų. Iki sausio 1 d. visame krašte elektros energija naudojosi 1.086 kolchozai. Tai sudaro 58% visų ūkių. Pilnai elektrifikuoti yra tik Kauno, Sa- kų, Prienų, Jiezno, Joniškio, Pagėgių, Kuršėnų, Kapsuko, Kėdainių ir Klaipėdos rajonai.

Šiais metais numatyta rajo- nuose nutiesti 4.400 km augš- tos įtampos linijų ir įrengti 3.600 km žemos įtampos tink- lų. E.

Įvairūs Draudimai:

GYVYBĖS, PENSIJOS, LIGOS ir kt.
GAISRO, AUTOMOBILIŲ, VAGYSTĖS
ir kt.

Vacys H. Žižys

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Tel.: įstaigos VI 2-1427; namų LA 3-1084

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinai
ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
yra tos srities specialistai su 22 metų praktika
Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,
Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

TORONTO

TAUTOS FONDO

Toronto skyriui, vykdančiam aukų rinkimo vaju, 1961 m. Toronte, aukų: \$20: Dr. J. Yčas; \$15: Dr. A. Valatka; \$10: V. Yčienė, kun. P. Ažubalis, Dr. M. Arštikaitytė, Tėvai Pranciškoni, J. P. Augustavičius, J. Margis, P. Dalinda, P. Kudreikis, Z. ir B. Jackus, J. Strazdas; \$6: V. Dailydė; \$5: V. Vasilas, A. Vasilas, Narbutas, V. Sinkevičius, B. Vaidila, A. Vasilas, A. Kuolas, B. Čepaitis, J. Demickis, Dr. Urbaitis, H. Štepaits, A. Kruzinauskas, V. Germanavičius, A. J. Morkis, J. Tamulionis, E. Ališauskienė, E. Penkrys, V. Sonda, T. A. Valius, E. Abromaitis, J. Stravinskas, D. Keršienė, V. Dagilis, J. Karaka, S. Juozapavičius, Dr. J. Kelertas; V. J. Meiliuvienė, kun. dr. Gaida, Č. Senkevičius, Dundas Auto Body, A. Kalūza, L. Šalna, A. Adomavičius, L. Vacek, A. Slapšys, Č. Pšezdeckis, E. Dubinskas, E. Šlekys, J. Baltakys, V. Kerulis, K. E. Galiauskas, A. Empakeris, E. A. Bubelis, B. Kudzmavičius, R. Rimas, Dr. M. Anasas, J. Astrauskas, Dr. Čepas, A. J. Čekelis, V. Marcinkevičius, V. J. Petravičius, Karasevičius, K. Dalinda, M. Šeštakas, P. Dapkus; \$4: T. Užupis, S. Gudaitis, J. Velyvis, V. Indriūnas, A. Baltrūnas, Dr. S. Pacevičius; \$3: J. Dubinskas, V. Paulionis, K. E. Galiauskas, V. Tamulaitis, E. Vitaras, E. Kazlauskas, V. Gudauskas, J. Samulevičius, A. Tundžius, A. Sakavičius, V. Liubinskas, V. Savickas, Dr. Sadauskienė, J. A. Medelis, V. Bupbelis, J. Dunkys, J. Stasiulis, J. Gudelis, J. Girdzius, J. Sapoškinas, P. Žukas, P. S. Morkūnas, P. Čeponis, V. Liūma, Plioplys, G. Morušaitytė, J. Dambrauski, A. Augutis, D. Matukas, P. Barauskas, J. Linkūnaitis, A. Mačiulis, E. Spudas, J. Linkevičius.

A. Paškevičius, B. Sergautis, P. Morkis, P. Šernas, A. Saulis, B. Arūnas, P. Leitis, J. Govedas, S. Pundžius, J. Mažeika, V. Balys, J. Mickevičius, A. Sekonis, J. Pilkauskienė, V. Jaskevičius; \$2.50: A. Gurevičius, A. Masionis, \$2: J. Mackinis, K. Gečas, R. Kazlauskas, Z. Zaleckis, J. Petkevičius, B. Sriubiskis, G. Liorencas, H. Liorencaitė, S. Laurinavičius, S. Treigienė, A. Bubelis, J. Caplikas, C. Javas, L. Adomavičius, J. Savulionis, A. Starkus, A. Baltrušaitis, A. Jagėla, E. Liorencienė, Z. Laurinavičius, P. Gvildys, J. Sukauskas, J. Baltakys, J. Bacevičius, B. Pačauskas, V. Radzevičius, A. Plioplys, P. Senkus, A. Mickevičius, I. Urbonas, B. Jankus, J. Lažys, K. Stulpinas, J. Dambaras, E. Jankus, E. Narušis, A. Z. Dobilas, L. Marcinėnas, J. V. Ruslys, P. E. Karpas, J. Kalpokas, V. Gutauskas, G. Povilaitis, M. Briedikis, J. Budrys, Pilipavičius, J. Jociukas, V. B. Gataveckas, J. Riauba, J. Gustainis, A. Zalagėnas, S. Kviecinškas, M. Petraitis, J. Kavaliauskas, M. Pluškaitis, J. Juodis, A. Stančikas, V. Kolyčius, V. Aušroats, B. Sakalauskas, J. Pavilonis, M. Batarla, E. Kuchalskis, B. Saplys, P. Butėnas, A. Šivokas, V. Vaitkus, A. Bočkus, J. Vaskelis, P. Vasaris, S. Daugėla, J. Kviečinskis, A. Pleinys, A. Piravičius, J. Zabulionis, A. Šiaudinis, A. Rekstys, V. Seniūnas, J. Mackus, V. Bučys, E. Kinderis, D. Kazlauskas, A. Vencus, K. Kudirka, A. Kiškis, V. Balsys, A. Paulauskas, P. J. Bartninkas, V. Trumpys, E. Valiūnas, A. Lapaitis, J. Tamosiūnas, S. Kryževičius, S. Paciūnas, V. Skrebutėnas, A. Mazlaveckas, D. Siminkevičius, K. Lukošius, K. Linda, A. Klemka, K. Taujenis, M. Jankus, M. Vaišvilas, M. Slapšys. Bus daugiau.

SUDBURY, Ont.

„TUMO - VAIŽGANTO“ ŠEŠTADIENINĖJE MOKOJE

darbas pradėtas po sunkių B. V. pastangų, mokytojų pasiūlymų ir kun. A. Sabo veiklos mokyklai surasti. Net iš tolimų apylinkių susiruošė tėvai atveža vaikus į mokyklą. Pirmą mokslo dieną susirinko 22 mokiniai, bet tikimasi dar daugiau. Mokytojai, tėvų komitetas ir b-nės v-ba deda didžiausias pastangas mokyklos išlaikymui. Dauguma bendruomenės nuoširdžiai bendradarbiauja.

Bet liūdna, kad jau pirmo

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors, Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.
Tel. Ofice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKAS SEIMAS

Savo laimę ir tautos gerovę. Kas neranda lietuviškos aplinkos, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaaptis garantuota. Patarnavimas nemokamas, nes reikalingas tautinis.

mis dienomis atsirado asmenų, kurie į gerai riedančius ratus jau pradeda kaiti pagaliaus. Savo asmeniską „aš“ stato augščiau, kaip tautos ir lietuviškos jaunuomenės auklėjimo reikalus. B-vės V-ba dar darta kreičiai visi lietuvius, o ypatin gai į vaikų tėvus, prašydama perdidele ir bereikalingą energiją - ambiciją paukoti bendruomenės lietuviškumą reikalingas ir visų gražiam sugyvenimui. Visi negalim būti vienodos nuomonės, todėl jeigu kam kas ir asmeniškai nepatinka, bet dėl mūsų atžalyno - jaunimo ateities, turėtų viską pamiršti.

GRAZIAI VYKSTA SPAUDOS PLATINIMO VAJUS

Projektuotas išleisti bendruomenės laikraštis periodinis leidinys, kuris galėtų vėliau likti, kaip savos rūšies kolonijos metraštis, pagedaujant tik našu mai, neišeis.

Mums malonu, kad visus ypatingesnius pranešimus ir kt. galėsimės spausdinti „TŽ“ ir „NL“ savaitraščiuose, nes šio vaiaus metu apie 90% visų kolonijos gyventojų juos užsisakė. Kurie dar laukia, kviečiame

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.
Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 val. p. p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 v. v.
Antradieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p. ir vakare nuo 7—9 v.
Trečadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p.

52-17

CANADA

Bendruomeniniai patarnavimai yra JUMS!

DAUGUMOJE KANADOS VIETŲ YRA SVEIKATOS BEI GERBŪVIO PATARNAVIMAI GYVENTOJAMS, TEIKIAMAI SAVANORIŠKŲ ORGANIZACIJŲ BELISTAIGŲ.

JŲ TARPE YRA:

- Slaugymas namie
- Pagalba šeimos problemose
- Pagalba turintiems fizinių trūkumų
- Vasaros stovyklos berniukams bei mergaitėms

ir daugelis kitų

JEIGU TAMSTAI AR TAMSTOS ŠEIMOS NARIUI BŪTU REIKALINGAS BET KURIS IŠ TOKIŲ PATARNAVIMŲ NEDELSIANT PRAŠYKITE PAGALBOS. JI BUS NORIAI SUTEIKIAMA.

SOCIALINIAI PATARNAVIMAI YRA ISVARDINTI TELEFONO KNYGOS GELTONUOSE LAPUOSE PO ANTRAŠTE

„SOCIAL SERVICE ORGANIZATIONS“

JOS TEN YRA PATARNAUTI

JUMS

Ellen L. Fairclough

Ellen L. Fairclough
Pilietybės ir Imigracijos Ministeris.

Ar atsimenate, kada ir kur tas buvo? Šiemet kažkas panašaus įvyks kovo 3 dieną, užgavėnių šeštadienį, karališkoje slovakių salėje (utcheson ir Jean Talon kamps). Tai bus šauniau sis šio sezono Montrealio lietuvių balius — Spaudos balius.

užsisakyti, laiko liko nedaug, nes vėliau nebus duodamos lengvatos. Tikimės, kad minėtu laikraščiu redakcijos mūsų norus patenkins.

RINKIMINĖ KOMISIJA

K. L. B. Tarybos rinkimams mūsų kolonijoje rinkiminė komisija yra ši: Aug. Jasiūnas, Vyt. Šadreika ir Jonas Petrėnas. Rinkimnės k-jos adresas: Aug. Jasiūnas, 420 White Ave. Sudbury, Ont.

KLB apyl. Valdyba.

SPORTAS

— Daug galvų „suka“ Monte Carlo ruletės apsisukimai ir laimėjimai, sprendžiami įvairūs apskaičiavimai, tačiau niekas dar neatrado to pagrindinio laimėjimo „rako“. Sporto srityje atsirado toks pirmas „gudragalvis“, jau spėjęs pasipelniti didelėm sumom, laimėtom iš futbolio rungtynių ir spėjimų jų pasekmę. Tai savo rūšies loterija, Vakarų Vokietijoje vad. „toto“, kada po sėkmadienio rungtynių, vienas antras futbolio „sirgalis“, tampa šimtų tūkstančių dol. laimėtoju. Tačiau Italijoje, šio krašto gyventojas, tuoj po N. Metų laimėjo vėl 4 mil. lirų ir tai ne pirmą kartą! Apskaičiuota, kad ir anksčiau jis puikiai iš anksto spėjo futbolio komandų pasekmes ir uždirbo 52 mil. lirų. Sunku pasakyti, kad jis būtų gimęs po „taiminga žvaigždė“, nes užklaustas korespondentų savo laime jį kokiom nors paslaptim, jis atsakė, kad prieš kiekvienas rungtynes jis daro matematinę ircheminį kombinaciją, taigi, sudaręs tam tikrą sistemą.

— Montrealio ir Toronto ledo rutulininkai yra pirmos vietos varžovai tarptautinė lygoje.

— Grey taurės rungtynes Hamiltono miestas nori prarasti 1964 m., tačiau susiduriama su tiek su stadiono dydžiu, kiek patalpinimu viešbučiuose iš toliau atvykusių svečių.

SPORTAS

Atkelta iš 3-čio pusl.

vių varžybos. Kaune, atsiųsus orui, negalėjo būti žiemos šokių varžybos lauke (ledo rutulio, slidinėjimo), tad pasitenkinta tik rungtynėm salėse — krepšinio, stalo teniso ir šachmatų. Panaši padėtis buvo ir provincijoje, kur rungtyniauta daugiasia šachmatais. Ir taip, Telšiuose laimėjo V. Gembutas ir D. Vaitkevičiūtė, Zarasų rajone pirmavo Turmanto ir Dusetų mokyklos, Vievyje — vietos vidurinė mokykla.

— Sovietų S-ga sudarė geriausių dešimties futbolio teistų sąrašą. Į jį įtrauktas vienintelis Pabaltijo atstovas lietuvis Andriulis. Visi kiti — iš Maskvos ir Leningrado.

XII-SIOS SPORTO ŠVENTĖS GEELONGE LAIMĖTOJA

Nors Adelaidę atstovaujantis „Vyčio“ klubas kaikiuriose šakose pasigedo kelių pirmųjų savo žaidėjų (S. Zablovskio, Jono Gumbio, Ir. Gudaitės, L. ir R. Andriusčių), kurie dėl darbo ar kitokių priežasčių negalėjo sporto šventėje dalyvauti, visose srityse vyčiai (vyrai ir moterys) pasirodė labai gerai. Laimėdama XII-ją sporto šventę Adelaidės „Vyčiai“ parsivežė iš Geelongo 14 taurių iš bendro 20 taurių skaičiaus.

Į bendrą visų lietuvių krepšinio rinktinę įėjo šie adalaičiai: Ignatavičius, kapt. — treneris, Daugalis, Lapšys ir Petkūnas.

Mergaitės krepšininės irgi žaidė labai gerai, tik geeliongės, turėdamos daugiau laimės ir žaidžamos namie, nugalėjo adalaidiškes trijų taškų skirtumu ir tuo išsikovojo sau pirmą vietą. Į Australijos moterų krepšinio rinktinę irgi įėjo nemažas adalaidiškių skaičius: M. Kelertaitė, kpt., Šiurkšterytė, Pečiulytė ir D. Radzevičiūtė; treneris A. Merūnas.

Orinio varžybose Adelaidę išėjo be pralaimėjimų.

Stalo tenise mergaitės laimėjo pirmą vietą. Komandą sudarė O. Mikalainytė ir A. Mikužytė (B. Mikužytė buvo trečioji žaidėja). Vyrai stalo tenise turėjo pasitenkinti trečiaja vieta. Mikalainytė laimėjo ir pa vienes varžybas.

Lauko tenisas davė dar vieną pergalę. Teniso veteranas A. Remeikis ir A. Ignatavičius, rodydami savo techniką ir gabumus, įveikė jaunesnius žaidėjus individualiniuose dvejuose žaidimuose. Pavieniais teniso laimėtojais išėjo vyrų Šimkus ir moterų Akenytė (abu geeliongiskiai). Edas.

IŠ VISUR

— Skotų futbolio komandos „Rangers“ didelis gerbėjas, vo testamente užrašė, kad jo mirties, kūnas būtų sudetgintas, o pelenai būtų išbarstyti visoje futbolio aikštėje, kadangi jis noris būti liudininku didelio savo komandos laimėjimo. Jo pagedavimas buvo išpildytas, futbolio aikštės tarnautojai, papylus pelenus iš urnos po visą aikštę. Deja, pirmose rungtynėse Rangers komanda skaudžiai, augšta pasekme, rungtynes pralaimėjo.

— Kanadietis R. Williams iš moko plaukyti turėdamas 105 m. Į šį žiną į jį paskatino 3-jų metų amžiaus alžyrietė, nu plaukusi 205 m.

— Vienas Prancūzijos krepšinininkas kino - teatruose naudoja ta pačią privilegiją kaip ir De Gaule. Visi Paryžiaus kinai jam paskyrė nemokamą bilietą ložėje. Mat, prancūzas yra 2,18 m aukščio, tad žiūrovai sėdėdami už jo pečių, nematytų filmo ekrane.

— Gražiausią kalėdinę dovaną gavo Ispanijos gyvenęs garsus vengras futbolininkas, dabartinis treneris Kuabla, kada po trylikos metų, pas jį atvažiavo motina.

— CBC perdus televizijos aparatuose Kanados rungtynes pasaulio pirmenybėse prieš Rusiją. Cekiją, JAV. Jos pradeda mos kovo mėn. Colorado Springs.

HAMILTON

APYLINKĖS VALDYBOS ŽINIOS

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas

yra rengiamas vasario 18 d. pradedant šią garbingą sukaktį pamaldomis ir 5 val. v. Lietuvių Namų salėje iškilminga akademia. Bus tik pagrindinio kabineto iš Clevelando Dr. A. Masvyčio paskaita ir miesto tarybos sveikinimas. Visi kiti svečiai bus susirinkusiems pristatyti. Meninę programą atliks mūsų choras, tautiniai šokiai ir teatras Aukuras. Tokių būdų, numatoma minėjimą neužtekti ilgiau dviejų valandų. Hamiltono lietuviai iki vieno (namuose) se lieka tik ligonys! privalo dalyvauti didžiausioje mūsų tautos šventėje, juo labiau, kad bus perskaitytos rezoliucijos priėmimui ir pasiuntimui į Kanadą min. pirm. J. Diefenbakeriui, užs. reik. min. S. Green, opozicijos vadui L. Pearson, Jungtinės Tautos ir kt. augštesiems pareigūnams, prašant iš kelti J. T. Lietuvos pavergimo klausimą. Mes tikime, kad Lietuvos laisvės bylą paroms visa Hamiltono lietuvių kolonija, už pildydama tūkstantį vietų talpiančią L. Namų salę.

Vasario mėn. 10 d. rengiamas

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS DVIDEŠIMT MEČIO

sceninio darbo proga, didelis banketas. Mes visi pažįstame garbingą jubilatę, žinome jos įdėtą darbą mūsų kolonijos gyvenime, tad atsidėkodami už jos nuopelnus lietuviškam sceniniam darbui, kviečiame Hamiltono ir aplinkines lietuviškas, šiame pagerbime dalyvaujančias. Bus geros vaišės, trumpa meninė Aukuro programa ir smagūs šokiai. Užsiregistruoti prašoma pas K. Mikšį. Jubilatai bendros visų organizacijų dovanos nupirkti, ap. valdyba iš savo kasos paskyrė 10 dol.

Kanados Krašto Tarybos rinkimams praversti sudaryta R-minė K-jai iš A. Juozapavičiaus, A. Mingėlos ir K. Mikšio. Ap. valdybos informac

ILGAI KABOJUSI ŠMEKLA

daugumai dirbančiųjų didžiąsiam plieno fabrike „Stelco“, pagaliau nuslinko nuo širdies. 1961 m. liepos 31 d., pasibaigusi darbo sutartis iki šio laiko buvo tarimosi stadijoje. Kietai laikantis abiem pusėm, galejo išeiti į nuostolingą streiką, koks buvo prieš tris metus. Išstrikavus 3 mėn., vid. kiekvienas darbininkas nustojo apie 1000 dol., o gautas pakėlimas tuostolio neišlygins niekada. Nors milžiniški nuostoliai palietė ir kompaniją, tačiau skaudžiau nukentėjo, kaip visada, darbininkai. Tuoju po N. M., na miltoniečiai išgirdo pirmąsias geras žinias: pasitarimai eina palankia linkme ir tikimasi prieiti prie susitarimo, kas neužilgo ir bus pasiekta. Naujoji sutartis priimta su 4½ cento pakėlimu pirmąsiais metais, kas bus mažiausias atlyginimas 2 dol. ir val. Bus įvesta P. S. I. gydymosi draudimas ir kiti smulkūs pagerinimai. Ypatingai vertinamas draudimas ligos atveju, ko darbininkai labai pasigirdo. Atlyginimo pakėlimas mažai vertinamas, kadangi „Stelco“ ir „Dominion Foundry and Steel LTD“, du didžiausi plieno fabrikai pakėlė savo darbininkams, nors unijos ir nebuvo. Tuo pačiu krautuvėse prekių kainos pakyla. Nuo 1950 m. iki dabar

TAUPOK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,

morgičių paskolos iki 50% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.

Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

20 King St. E. Room 13. Tel. JA 7-5575

BANKAS „TALKA“

gruodžio mėn. 31 d., 1961 m. baigė savo operacinius metus su dideliu paūgėjimu, palyginus su 1960 metais. Paskutinįjį mėnesį praėjusių metų V-bos posėdyje buvo konstatuota tvirta, ekonominė bankelio padėtis. Aiskiai matyti rodymas didelis patikėjimas bankeliu. Žinoma, tas patikėjimas atsirado ne iš karto. Tam buvo daug motyvų. Bet svarbiausia, tai kad bankelis vedamas ir tvarkomas atsargiai ir rūpestingai. Tas yra konstatuojama vietinės revizijos komisijos, o taip pat ir Credit Union revizorių, kurie kiekvienais metais daro pagrindinę bankelio reviziją.

1961 m. gruodžio 31 dienos balansas suvestas per 445 tūkst. dol. — padidėjo mas 130 tūkst. dolerių palyginus su 1960 m. Šėrai padidėjo 100 tūkst. dol., o depozitai — 25 tūkst. dol. Asmeninių gėjų negu 1960 metais ir mokėtojų išduota 28 tūkst. dol. gėjų paskolų viso 70 tūkst. dol. daugiau negu 1960 m. Reikia pasakyti, kad paskolų pareikalavimas nepakilo atitinkamai indėlių padidėjimui. Tas sudarė rūpesčio Valdybai kaip tinkamai panaudoti susikaupusį kapitalą. Bankelio Valdyba ne kartą yra kreipusis į narius, prašydama daugiau naudotis bankelio patarnavimu. Yra žinoma, atsitikimai, kad bankelio narys laiko savo pinigus banke lyje, nes jis čia gauna didesnius procentus, negu viešuos bankuose, o skolintis pinigų eina kitur nepasiteiraudamas pirma bankelyje sąlygų ir nuostatų mokėjimo. Taip elgiantis, bankeliui bus sunku verstis ir

mokėti palyginti augštus procentus už indėlius. Nežiūrint į tai, Valdyba už 1961 metus šėrininkams siūlo išmokėti 4½% dividendų, o depozitoriams mokėti 3% metinių.

Valdyba, norėdama paskatinti narius daugiau naudotis bankelio patarnavimais, nuo 1962 metų sausio 1 dienos nutarė su mažinti paskolų procentus iki 9% metinių, kas skaičiuojant pinigais ir procentus nuo likusių skolų sumos, sudarys 4,8% metinių. Reikia atsiminti, kad dauguma Hamiltono anglų kredito unijų už paskolas ima 12% metinių; taigi, „Talka“ yra pigiausia vieta skolintis pinigų.

Bankelio esmė sudaro 2 grupės narių: vieni, kurie laiko pinigus, kita — kurie skolinasi. Abi šios grupės svarbios ir reikšmingos, tačiau jos siekia skirtingų interesų. Taupytojai nori kuo augštesnių dividendų už šėrus, o skolininkai — kuo mažesnių procentų už paskolas. Jeigu bus žemi paskolų nuostatai ir mažai skolininkų, šėrininkams nebus iš ko mokėti augštus dividendus. Taigi, tų dviejų grupių interesų derinimas ir yra svarbus Valdybos uždavinys.

Šie ir kiti klausimai bus sprendžiami š. m. vasario mėn. 3 dieną visuotiniame — metiniame narių susime. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes kiekvieno iš jų bus sprendžiami Tamstų pinigų reikalai. Negalima nesi domėti savais pinigais. Todėl, laukiame gausaus atsilankymo į susirinkimą.

E. Sudikas,

„Talkos“ Valdybos Pirminink.

VAJUS TAUTOS NAMAMS

41-oje savaitėje atnešė \$1100 ir nuo jo pradžios \$45,700. V. Domeika, LN narys, dabar su \$100 įrašė vienturtę Danguolę. Pp. Butkai savo šeimos antuotą LN nariu irgi su šimtinė įrašė Onutę - Lorą. J. Steigvila pridėjo prie šimtinės dar keturias, kartu įrašydamas LN nariu savo vienturtę dukrelę Nijolę. Šiuo metu gyvenančių Lietuvoje. Nijolė yra vienintelis mūsų narys iš Lietuvos, šiuo metu ten baigianti gimnaziją. J. Steigvila kasmet Nijolės vardą įnešias po \$500 ir įteikė \$2 aukų LN žiemos baltus loterijai. Vikiutė ir Stasys Burdinavičiai pridėjo prie 700 dol. dar 500 dol. paskolos šėrams pirkti. Šia proga P. Vikiutė suruošė pietus ir pakvietė į juos K. Baroną, St. Dalių, Pr. Blinstrubienę ir St. Bakšį. Nuosirdi pp. Burdinavičiams padėka.

LN V-BOS POSĖDIS

sausio 23 d. Grand viešbučio salėje sutraukė apie 50 dalyvių, atvykusių pasižiūrėti projektuojamų T. Namų.

Pradžioje LN v-ba apsvaustė einamųjų reikalus, paskirdama iš Kultūros Fondo \$10 skautų „Nemuno“ tuntui, kuris ruošia Tėvynės pažinimo konkurso \$10. E. Kudabienės pagerbimo proga dovanai pirkti.

Vasario 16 G-jai Remti k-jai atleido Delta salę dėl nepavykusio finansiško spalio 1 d. koncerto, dovanai. Patvirtino rudens baltus, lapkr. 25 d., apyskaitą, kurio metu gauta \$401.03 pelno.

Architektai Alg. Banelis ir Vyta. Petrulis suapžindino susirinkusius T. Namų planais.

fronto vietas, galiausiai atsidūrė čia. Tai J. Kozka. Užsiničia jam apie mūsų vedamą vajų jaunimo reikalams, primindamas, tautiečių šaltumą. Ir ką gi iš jo išgirstame: „Jeigu jau lietuvių savo reikalams tokie skūpiš, tai aš duosiu“. Ištraukęs iš kišenės 2 dol. sako: „nupirk loterijai „zuiki“. Nuosirdžiai padėkojau ir ta proga primenu savo tautiečiams, kad tikrai jie galėtų savo tautos ir bendruomenės reikalus atjausti ir daugiau nuosirdumo parodyti. Tuo pačiu, neužmirškim ir paties kaulių baltus (kovo mėn. 3 d.) aplankyti. Ypač labai gera proga Kazimierams atšvęsti vardines išvakarėse, prie geros Benni Ferri muzikos. Tad iki!

V. P.

St. CATHARINES, Ont.

PASISEKUSI KALĖDŲ EGLUTĖ

Sausio 7 d. St. Catharines Apyl. v-ba suruošė vaikams Kalėdų eglutę. Programa buvo ne ilga ir įdomi. Pirmiausia pasirodė p. Ulbinienė, pastatydama su skautų grupe gyvąjį paveikslą „Betliejus“. Publikai labai patiko. Susilaukta daug katučių.

Toliau ėjo šeštadienės mokyklos mokinių programa, va dovaujama M. Gverzdienės. Buvo suvaidintas veikalukas „Našlaitėlė“. Turinys liūdnokas pobūdžio. Vyriausią rolę puičiai atliko Vida Butkutė. Be to, daug vaikų pasakė eilėraščius. Keletas, privačiai besimo kėl muzikos, pagrojo akordeonu ir paskambino piano. Pabaigai programos jaunoji balerina V. Šetikaitė labai gražiai pašoko.

Po to pasirodė Kalėdų senelis, kurio rolę atliko labai artus tiškai, labai meniškai St. Kukta. Tai talentas, Kurs tik šian

kun. dr. Navickas ir Evangelikų Jaunimo ratelio vadovas mokyto. Fr. Skerys.

Eglutėje dalyvavo apie 170 moksleivių ir svečių. Buvo nemaža svečių ir iš vokiečių visuomenės, ypatingai buvo mašonu svečių tarpe matyti dvasiškių abiejų konfesijų, kurie praėityje yra nemažai padėję gimnazijos reikaluose.

Mokytojas Skerys savo sveikinimo kalboje priminė visoms Kalėdų šventės reikšmę. Programą užpildė gimnazijos mokiniai. Pirmą kartą eglutės programoje pasirodė mūsų jaunųjų mergaičių šokėjų grupė, kuriai vadovauja mergaičių bendrabučio vedėja ir kūno kultūros mokytoja p. lė Gedikaitė, kuri prieš pusantų metų atvyko iš Lietuvos. Mergaitės pašoko 5 šokių. Šokiai ypatingai žavėjo vokiečius svečius, kurie pirmą kartą atsilankė gimnazijoje. Solo pašoko Lina Bajerytė ir Jūratė Jurkaitė. Šeši mokiniai pasakė eilėraščius. Fleitą pagrojo M. Kminaitė ir pianinu paskambino 8 kl. mokinė Žiba Povilavičiūtė - Vykintaitė, choras pagiedojo 4 giesmes, paruoštas ir diriguojamas mokytoja K. Motgabo, berniukų choras sugiedojo 3 giesmes.

Po programos trumpą žodį tarė dir. prof. dr. Gronis.

Po programos kun. dr. Navickas ir mok. Skerys išdalo mokiniais, mokytojams ir studentams dovanas. Mok. Skerys padėkojo visiems prisidėjusiems prie eglutės programos. Ypatingą padėką jis išreiškė aukotojams užjūryje ir Europoje, kurie savo aukomis prisidėjo prie eglutės praturtinimo.

Fr. Sk.

CENTRINIS VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

PLB Vokietijos Kr. V-ba apsispindė centrini Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimą 1962 m. ruošti Stuttgarte, vasario 18 d. Tuo reikalui Kr. V-bos pirm. kun. Br. Liubinas ir ižd. J. Stankaitis lankėsi Stuttgarte pas vietinės apylinkės pirmininkę S. Jaunskytę ir, kartu su ja, pas lietuvių bičiulį Stuttgarto radiofono darbuotoją Dr. J. Dahmen. Dr. Dahmen tarpininkavimu jau gauta Mocarto salė Stuttgarto Dainų Halėje (Liederhalle). Taip pat sutarti bendri programos bruožai, kurią išpildys Vasario 16 Gimnazijos mokiniai ansambliu ir keletas vokiečių menininkų. Paskaitą vokiečių kalba sutiko laikyti pats Dahmen.

PABĖGĖLIŲ MINISTERIJOJE BONNOJE Kun. Br. Liubinas buvo priimtas vyriausiojo vyriausybės tarėjo M. Liueder, Pabėgėlių ministerijoje Bonnoje. Pusantros valandos užtrukusiame pasikalbėjime buvo paliesti Kr. V-bos kultūriniai planai 1962 metais ir Vasario 16 Gimnazijos ukiniai reikalai. Visas pasikalbis sukosi apie prašomą ir galimą finansinę paramą. Galutinai sprendimui bus imanomi tik po to, kai Federalinis parlamentas patvirtins pajamų ir išlaidų sąmatą.

Z. K. Vokietija. KALĖDŲ EGLUTĖ VASARIO 16 GIMNAZIJOJE Ją ruošė abiejų konfesijų vadovai — katalikų kapelionas

dien atrastas. Gaila, kad daug mūsų talentų žūsta visai nepastebėti!

Visi vaikučiai Kalėdų senelio buvo apdovanoti dovanėlėmis, paskatinti mokytis tėvų kalbos ir nepamiršti tėvynės.

Eglutė praėjo jaukioje nuotaikoje. Visi buvo patenkinti. Didelis skaičius vaikų ir tėvų dalyvavo.

Toliau iš parengimų šioj kolonijoj artimiausioj atėty nusi

Vasario 16-tosios minėjimas, kuris įvyks vasario m. 10 d. 6 v. Slovakių salėje, Page ir Welland g-vių kampas. Bus žymus paskatinimas ir trumpa, bet įdomi meninė programa. Be to, bus loterija, šokiai ir bufetas su įvairių rūšių gėrimais. Įėjimas laisvas. Tikimasi daug publikos netik iš St. Catharines, oet ir iš artimiausių kolonijų. A.

Anglija.

SPORTO IR SOCIALINIO KLUBO PUSMETINIS

susirinkimas išklaušė sekretoriaus pranešimo iš Klubu kultūrinės ir finansinės veiklos. Visus labiausiai domino finansinė Klubu padėtis, nes tiek daug dejuojama, kad lietuvių mažėja, bet iš klubo bare praleistųjų pinigų tai nepasitvirtina. Per laikotarpį nuo 1961 m. sausio 29 d. iki 1961 m. rugsėjo 7 d. klubas turėjo pajamų £3853 7 šil., o išlaidų £3474, į kurias įeina klubo virtuvės dekoravimas, naujo gazono pečiavimas ir kitų reikalingų virtuvei dalykų įsigijimas.

Susirinkimo metu kilo labai gyvos diskusijos dėl Tautos šventės minėjimo Lietuvių Sodyboje, nes amžiais Tautos šventė buvo minima mūsų bažnyčioje pamaldomis, o vėliau klubo patalpose. Šiais metais minėjimas buvo iškeltas Sodybon.

— Londono lenkų laikraštis paskelbė naujas žinias, kad be Katyno, dabar išaiškinta dar dvi — Ukrainoje prie Chaikovo ir antra prie Kalinino ir vaikus nuo Maskvos, kur buvo šaudomi lenkų karininkai, kai partijos sekr. buvo Chruščiovas.

— Amerikos reporteriai iš Indijos paliudijo ir net paveikslus parodė, kaip Indijoje išpasalų veikia komunistų agentai ir organizuoja perversmą ar revoliuciją. Iš jos pernai kinai komunistai atėmė didelį dalį žemės, bet Nehru nesiryžta atgauti. Pasakutiniai pranešimai rodo, jog kinų komunistai pamažu slenka vis gilyn į Indiją. Vakary žvaigybą patyrusi, kad kom. Kinija yra suplanavusi prisijungti rytinį Sibirą su Vlodivostoku, Usurij provinciją, kuri nuo Kinijos buvo atskaita 1860 m.

— Lietuvoj atgaivintas sovietų teroras prieš neva karo nusikaltėlius, vadinamus buržuazinius nacionalistus. Teroro bangą labiausiai buvo vykdoma pagal Maskvos direktivą Pabaltijai valstybėse, kur suorganizuoti specialūs teismai ir įvykdyta eilė sušaudymų.

PAJIESKOJIMAS:

The Canadian Red Cross Society, 95 Wellesley St. E., Toronto 5, Ont., ieško šių asmenų: Beniušis Algirdas, gėjęs 1926; jieško Beniušis Kazys, tėvas. Burbulis Petras, g. 1893; jieško Burbulytė Vanda. Cerman Laiser Liaus, g. 1914; jieško Rosebergienė Stefanija. Čelkienė Onutė, (Bražkienė), g. 1892, j. Bražka Jonas (brolis). Kondrotas Edvardas, g. 1912, j. Kondrotas Romas (sūnus). Mačiūnas Anelė (Mačiūnaitė, g. 1926, Paylaysienė bėjime buvo paliesti Kr. V-bos kultūriniai planai 1962 metais ir Vasario 16 Gimnazijos ukiniai reikalai. Visas pasikalbis sukosi apie prašomą ir galimą finansinę paramą. Galutinai sprendimui bus imanomi tik po to, kai Federalinis parlamentas patvirtins pajamų ir išlaidų sąmatą.

MONTREAL

KANADOS SPORTO APYGARDOS KREPŠINIO PIRMENYBES MONTREALYJE

Ivyks šį šeštadienį ir sekmadienį, dalyvaujant dešimčiai komandų: po keturias vyrų ir moterų klases ir dvi jaunių klases. Visos žaidynės vyksta Richard school, 4400 Champlain Blvd., Verdun.

Pirmenybių tvarka:

Šeštadienį vasario 3 d.

9.00 val. ryto Tauras (Montr.) : Aušra (Torontas) — moter.
10.45 val. ryto Tauras (Mtr.) : Sakalas (Rochest.) — vyrų.
12.30 p. p. Vytis (Torontas) : Sakalas (Rochest.) — moterų.
2.00 val. po pietų, oficialus atidarymas.
2.30 v. p. Vytis (Torontas) : Aušra (Torontas) — vyrų.
8.00 val. vakare. Šokių vakaras (žiūr. skelbimas).

Sekmadienį, vasario 4 d.

11.00 v. ryto, specialios Šv. mišios sportininkams A. V. bažn.
1.00 val. po pietų. Finalas — moterų.
2.30 v. pp. Aušra (Torontas) : Tauras (Montrealis) — jaun.
4.00 v. pp. Finalas — vyrų. Po vyrų finalo uždarymas.

Pirmenybių vadovai tiki, kad lietuviškos visuomenės susidomėjimą sportuojančiu jaunimu ir kviečia visus gausiai atsilankyti. Nepaprastai progos ir įrodyti kime jog jų kelionė, jų pasirošimas ir svarbiausia, jų noras garsinti lietuvių vardą sporto arenose nelieka mūsų nepastebėtas.

Pirmenybių vadovai taip pat dar kartą prašo vaisinguosius Montrealio lietuvių priimti.

VASARIO 16 DIENAI

Pakartotinai pranešame lietuviškajai visuomenei, kad 44 mūsų Nepriklausomybės dienos minėjimas įvyks vasario 11 d., 3 val. po pietų Plateau saule, 3710 Calixa Le Valle A.

Šios šventės prelegentu mums bus sutiko būti mums visiems gerai pažįstamas kun. dr. F. Juzevičius, šv. Kazimiero parapijos administratorius.

Meninės dalies išpildymui intensyviai ruošiasi operos sol. E. Kardelienė, pianistas K. Smilgevičius, Aušros Vartų parapijos choras, ved. muz. A. Ambrozaičio ir Montrealio Tautinių šokių grupė, vedama J. Piečiūčio.

Montrealio lietuviškoji visuomenė prašoma atidėti kasdienybę šalin ir savo atsilankymu pridėti paminti šios dienos reikšmę ir pagerbti tuos, kurie už ją kovojo, nesigailėdami net gyvybės, atstautant Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvių Seimelio Prezidiumo Pirmininkas.

● Ed. Budvilaitis švenčių progai susižiedavo su B. Danielsonu. Sužadėtuvių buvo gražios. Vestuvės numatytos vasaros metu.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemont Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. SEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.

trečiadienį 7-9 p. m.

šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.

Suite 419, tel. UN 6-8235

Namų tel.: MU 1-2051.

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKEE.

Tel.: LA 2-7236

Paremkime sportuojanti jaunimą!

Maloniai kviečiame atsilankyti į sporto klubo Tauras

ŠOKIŲ VAKARAI

kuris įvyks šį šeštadienį vasario mėn. 3 d., Aušros Vartų Parapijos salėje.

Šokiams gros puikus orkestras. Veiks turtingas bufetas.

Pradžią 8 v. v.

Jėjimas \$1.50.

Aktyv. sportininkams \$1.00.

A. V. P. S. K. Tauras.

SKELBIAMAS „LITO“ NARIŲ SUSIRINKIMAS

„Lito“ valdyba, remdamasi „Lito“ įstatų 20 skyr., šaukia š. m. vasario m. 23 d., sekmadienį 12 val. 30 min. Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 de Seve St., Montreal, „Lito“ metinį visuotinį narių susirinkimą sekančia darbo tvarka:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Balsų skaičiavimų ir tikrintojų rinkimas,
3. Paskutiniojo visuotinio narių susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas,
4. Valdybos pirm. pranešimas,
5. Banko vedėjo pranešimas apie finansinį stovį,
6. Kredito komisijos pranešimas,
7. Revizijos komisijos pranešimas,
8. Pelno paskirstymas ir metinio balanso priėmimas,
9. Sąmatos 1962 m. priėmimas,
10. Naujų valdybos, revizijos ir kredito komisijų narių rinkimai.

11. Klausimai ir sumanymai,
12. Susirinkimo uždarymas.

Po susirinkimo — užkandžiai.
Gerbiamieji nariai prašomi atsinešti į susirinkimą savo banko knygetes. Dėl kandidatų išstatymo rinkimams atkreipiame Tamstų dėmesį į šią „Lito“ įstatų 18 (b) skyriaus ištrauką:

„Kandidatuoti rinkimuose į valdomuosius organus narys turi būti pasiūlytas raštu mažiausia kitų dviejų narių ir toks pasiūlymas turi būti padarytas per sekretorių mažiausia viena savaitę prieš metinį visuotinį narių susirinkimą. Sekretorius turi apie tai informuoti pasiūlytuosius narius prieš visuotinį metinį susirinkimą“.

Šiomet į „Lito“ valdybą renkami 3 nariai, į Kredito-komisiją 2 ir į Revizijos komisiją 3.

P. Rudinskas, „Lito“ sekretorius.

JAUNIEJI TAURO

krepšininkai sausio 27 dieną laimėjo rungtynes prieš Rose Mount Boys Club komandą 45:34 pasekme. Iš lietuvių daugiausia krepšių įmetė K. Kuncevičius — 14 ir R. Navikėnas — 12.

SVARBU VISIEMS

„Nepriklausomos Lietuvos“ dvidešimtmečio sukaktuviams pažymėti naujiems prenumeratoriams arba ir buvusiems, bet nustoju siems imti šį laikraštį, daroma didelė lengvata. Kas N. L. užsisakys gruodžio ir sausio mėnesiais, tą gaus už pusę kainos. Šią žinią NL prenumeratoriai prašomi paskleisti savo pažįstamųjų tarpe.

Arch Realities R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2957.

2415 Park Row East, N. D. G.

Sklypai, namai, prekybos ir pramonės įmonės. Premijos už naujų klientų nurodymą.

Juozas Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVU PAGAL UŽSAKYMUS IR PARDUODU GATAVUS KAILINIUS PALTUS, ŽAKETUS, STOLIS.

Taisau ir remodeliuoju senus

6396 BANNANTYNE, VERDUN.

Tel.: dienomis AV 8-2352 po 6 val. PO 7-6183.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiame geram tikslui. Bankas veikia: Šiokia dienais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val., ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas Ved. padėteją Pr. Rudinską, tel. HU 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

PAMALDOS EVANGELIKAMS

Liuteronams įvyks Toronte vasario 4 d., 1 val. pp. Išganytojo bažnyčioje, Bloor St. W. kampas Indian Rd. Pamaldas laikys kun. A. Trakis iš Čikagos. Pamaldų metu giedos parapijos choras. Po pamaldų tos pačios bažnyčios salėje įvyks visuotinis susirinkimas. Maloniai kviečiame Toronte ir apylinkėse gyvenančius kuo skatlingiau dalyvauti.

Taryba.

SAUNIOS VESTUVĖS

Birutės Petrulytės ir Česlovo Januškevičiaus vestuvės Toronte dalyvavo tėvai ir gausus jaunųjų draugų būrys iš Montrealio, jų tarpe: V. Šipelis, J. Kibirkštis, A. Pusaraušas, L. Dainius, S. Geležiūnas, dr. I. Gražytė, pp. Ivanauskai ir kt. Jaunieji buvo sutuokti Priskelimo bažnyčioje.

VYČIO SPORTAS

Praėjusią savaitę „Vyčio“ krepšiniui buvo labai sėkminga. Patys jauniausieji vyčiai, berniukai iki 12 m. du kartus nugalėjo St. Paul's 27:16 ir 16:6 tuo išsigelbėdami nuo patulinės vietos. M. Duliūno vadovybėje jie daro žymią pažangą. „Vyčio“ mergaitės įveikė St. Vincent's 47:5, o moterys nugalėjo seses latves 45-25 ir Thruway 64:27.

— „Vyčio“ stalo tenisininkai Gildys, Krauskas, Vaičiškaitis, Nešukaitis, Naliūnas, Kasperavičiūtė ir Sabaliauskaitė dalyvavo Toronto miesto pirmenybėse, tačiau žymybių laimėjimų nebuvo pasiekta. J. b.

suaugusių ir vaikų — dirigentas.

Už netikslumus atsiprašome.

● Pp. Tylenius aplankė iš Woodhaven, N. Y., dukterė p. A. Lianienė.

● Inž. J. Bulota neseniai lankėsi New Yorke.

● Visi maloniai kviečiami atsilankyti į „Tik prisimink mano mažytę“ šokių vakarą, kuris įvyks vasario 17 d. Aušros Vartų Parapijos salėje.

Akademiniis Sambūris.

METINIS

SLA 123 KUOPOS

SUSIRINKIMAS

Šaukiamas sekmadienį, vasario 18 dieną, Aušros Vartų patalpose, tuojau po sumos pamaldų. Metinis susirinkimas yra privalomas visiems nariams. Visi nariai būtinai turi dalyvauti, nes bus metiniai valdybos pranešimai ir bus naujos valdybos rinkimai; be to, labai svarbus reikalas yra nuspręsti, kaip daryti su valiutų skirtumu; taipgi nariai prašomi apsimokėti na rios mokesčius. Nors dieną kartą metuose būtinai dalyvauti me visi.

Valdyba.

PARDUODAMAS

TRIPLEKSAS

27 Ave. Rosemount. 1-6 ir 2-3 kmb. Sklepe baigiamas įrengti butas, aplink apėjamas, prie gero susisiekimo. Anglų katalikų mokyklą sekančioje gatvėje. Iki šaping centro 1 minutės kelio. Parduodamas už labai prieinamą kainą. Taip pat parduodami 6 kambarių baldai.

Savaitės dienomis skambinti po 6 val. vakaro, šeštad. ir sekm. visą dieną. Telef. RA 7-7013.

TAISAU IR DAZAU

LENGVAS MAŠINAS. LIETUVIAMS NUOLAIDA. Skambinkite telef. DU 9-0571

V. Sušinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. ME 1-0882

FRISIŠKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

● Tuokiasi Felicija Bianginytė su Eugene Michael Amaro.

● Pirmos komunijos ir katechetinės pamokos daromos po 10 val. Mišių. Vaikučiai renkami į Vaikų namus, o gimnazistai — į aktorijų kambarius.

● Jurksaicių Pijus ir Adelė su silaukė 25 vedybinio gyvenimo sukakties.

● Kalėdojimas: Fermanagh, Geoffrey, Grenadier Rd., High Park Blvd., Roncesvalles Ave., Westminster ir Wrigh.

AUŠROS ŽINIOS

Antradienį, 7 v. Kimbourn patalpose Aušra Bantam žais su Kimbourn P.; ketvirtadienį 8 v. mūsų salėje Aušra Midget žais su Woodgrein; šeštadienį, 2 v. p. St. Christ patalpose Aušra Minor Bantam žais su Vyčio M. B.

Į Montrealį vykimas Jaunųjų klases, teuzsiregistravus tik Aušros komandai, yra atšauktos. K. S. A. pirmenybėse Aušra dalyvavo su vyrų, jaunių, moterų komandom. Komandų sąstatai numatytas sekančias: Vyrų komanda — L. Serefinas, A. Buntinas, R. Gudas, A. Janauskas, J. Laurinavičius, K. Grigaitis, A. Savickis, R. Burdulis, B. Juozaitis, A. Klimas.

Jaunių — A. Žaliauskas, V. Janulevičius, J. Bukšaitis, C. Skrinkas, A. Šlekys, V. Rušas, R. Grigas, A. Sapijonis ir V. Ruseckas; Moterų — A. Sapijonytė, A. Brigaitė, D. Simonaitė, G. Uogintaitė, A. Astauskaitė, B. CSirionaitė, J. Gatauskaitė, R. Bilkytė, I. Romanovaitė. Su jaunimu sykiu vyksta T. Paulius O. F. M., E. Šlekys, K. Sapockinas, V. Birietis ir D. Laurinavičius. Dalis mašinų išvyks penktadienį po pietų, o kitos vakare. Iš Montrealio numatoma grįžti sekma dienos naktį.

VAIKŲ UŽGAVENES

Įvyks vasario 18 d. Aušros Vartų salėje. Norintieji dalyvauti programoje, gali dar prisijungti. Pasiruošimas programai vyksta kas sekmadienį, po 10 val. mišių. Seselių namuose.

S. P. Seserys.

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ

dr-jos Montrealio skyriaus narių susirinkimas yra kviečiamas š. m. vasario 4 d., tuoj po 11 val. pamaldų, kėbonijos salėje. Visos norės ir viešnios, maloniai prašomos dalyvauti.

Valdyba.

● Pp. Masevičiai, žinomieji lakautojų ūkio savininkai iš Talon, P. Q., žiemos atostogų išvyko į Floridą, bet ten pavėgę persikėlė į Bahamų salas, kur iš bus dar kurį laiką, naudodamiesi pietų saule ir šiltais vandenimis.

● Pp. Intai šį savaitgalį išvyks ta žiemos atostogų į Floridą.

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501

3-jų šeimų \$18,750.00

6-šių šeimų \$37,000.00

12-kos šeimų \$73,000.00

3-jų augusių, po 5-6 kambarius, atskiras centralinis šilmas, sklepas. Park Extension, Querees St., netoli J. Talon St.

Geros pajamos.

Pastatai — Žemė

Draudimas — Paskolos

P. Adamonis, RA 2-2472.

K. GUDŽIONAS

MASSON FURS

Parduoda gatavus, siuvinėjus, remodeliuoja ir taiso senus

kailinius paltus.

Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St., Montreal.

Tel. RA 1-6005.